

EXAMENSARBETE

Våren 2013

Sektionen för Hälsa och Samhälle
Revisor/Controller

Hur påverkar upplevd nytta av revision valet att anlita revisor i etablerade och nyetablerade bolag?

Författare:

Obradovac Haris

Shatri Qendrim

Handledare:

Broberg Pernilla

Examinator:

Timurs Umans

Sammanfattning

Slopanget av revisionsplikten har lett till att små bolag står mellan valet att anlita revisor eller inte. Studiens syfte har varit att utforska hur den upplevda nyttan med revision påverkar valet att anlita revisor eller inte för etablerade och nyetablerade bolag. Undersökningen genomfördes genom en kvalitativ undersökningsmetod vars syfte var att få en djupgående förståelse för vilka faktorer som påverkar valet att anlita eller inte anlita en revisor i etablerade samt nyetablerade bolag.

Genom intervjuer har studien undersökt vilka faktorer ägarna i både etablerade och nyetablerade anser påverkar valet att anlita revisor. Studiens teoretiska referensram är baserad på agentteorin, legitimitetsteorin, institutionellteorin samt intressentteorin. Referensramen ligger sedan till grund för insamlingen av empiri och genomförande av analysen. Den upplevda revisionsnyttan kunde analyseras genom att vi identifierade olika faktorer som anses påverka valet av att anlita revisor.

Enligt studien kan vi inte påvisa någon åtskillnad angående revisionens upplevda nytta mellan etablerade och nyetablerade bolag. Studien visar indikationer på att faktorer som kunskapstillförsel, förbättring, försäkring, tradition, trygghet och legitimitet förklarar vad ägarna anser vara nyttan med revision. Vidare är dessa faktorer bidragande orsaker till att etablerade och nyetablerade bolag väljer att anlita en revisor.

Nyckelord: revisor, revisionskvalitet, revisionspliktens avskaffande, institutionell teori, intressent teori, legitimitets teori och agent teori.

Abstract

The removal of the auditor requirement has led to the fact that a small company stands between hiring an auditor or not. The purpose of the study was to explore how the perceived usefulness of auditing affects the choice of hiring an auditor or not, for established and new established companies. The survey was conducted through a qualitative research method whose purpose was to gain an in-depth understanding of the factors that influence the above mentioned choice regarding established and new established companies.

Through interviews, the study examined the factors the owners in both established and new established companies consider to affect the choice to hire auditor. The theoretical framework is based on agent theory, legitimacy theory, institutional theory and stakeholder theory. The framework is the basis for the collection of empirical data and the analysis. The perceived usefulness of hiring an auditor could be analyzed in that we identified various factors considered to influence the choice of hiring an auditor.

According to the study, we can not show any distinction regarding auditing perceived benefit between established and newly established companies. The study shows indications that factors such as the supply of knowledge, improvement, insurance, tradition, security and legitimacy explains what the owners consider to be the benefits of auditing. Furthermore, these factors are contributing causes in why established and newly established companies choose to hire an auditor.

Keywords: auditor, audit quality auditor regulation, institutional theory, stakeholder theory, legitimacy theory and agency theory.

Förord

Vi vill rikta ett stort tack till alla respondenter som ställt upp på intervjuer. Utan deras deltagande hade denna uppsats inte varit möjlig att genomföra. Vi vill även passa på och tacka Pernilla Broberg för alla värdefulla råd och vägledning hon gett oss under arbetets gång. Slutligen vill vi tacka Ahmad Ismail, Tobias Nilsson och Damir Trokic för korrekturläsning och värdefulla kommentarer.

Kristianstad, juni 2013.

Haris Obradovac

Qendrim Shatri

Förkortningar

AB Aktiebolag

ABL Aktiebolagslaget

BFL Bokföringslagen

EU Europeiska Unionen

FAR Föreningen för Auktoriserade Revisorer. Branschorganisationen för revisorer och rådgivare

SOU Statens Offentliga Utredningar

VD Verkställande Direktör

Innehållsförteckning

1 Inledning	8
1.1 Introduktion	8
1.2 Problemdiskussion.....	11
1.3 Diskussion.....	14
1.4 Problemformulering	15
1.5 Syfte	15
1.6 Avgränsning.....	15
1.7 Disposition.....	16
2 Vetenskaplig metod.....	17
2.1 Vetenskapliga utgångspunkter.....	17
2.2 Vetenskaplig ansats.....	17
2.3 Teorival	18
3 Teoretisk Referensram	20
3.1 Aktiebolag.....	20
3.2 Revisionens syfte och revisorns roll.....	20
3.3 Revisionens historia.....	21
3.4 Teori.....	23
3.4.1 Agentteorin.....	23
3.4.2 Legitimitetsteori	23
3.4.3 Institutionell teori	25
3.4.4 Intressentteori.....	26
3.5 Föreställningar	28
3.5.1 <i>Kontroll</i>	28
3.5.2 <i>Revision ökar legitimitet</i>	29
3.5.3 <i>Tradition</i>	30
3.5.4 <i>Trygghet</i>	31
3.6 Modell	31
4 Empirisk Metod	33
4.1 Litteratursökning.....	33
4.2 Datainsamlingsmetod	33

4.2.1 Ansats.....	33
4.2.2 Metod.....	34
4.3 Kvalitativ undersökning.....	35
4.3.1 Urval.....	35
4.3.2 Intervjuform.....	35
4.3.3 Intervjuguide.....	36
4.3.4 Reliabilitet.....	37
4.3.5 Validitet.....	38
4.3.6 Källkritik.....	38
4.4 Dataanalys.....	38
5 Empiri och Analys.....	40
5.1 Inledning.....	40
5.2 Kunskapstillförsel och förbättring.....	42
5.2.1 Etablerade bolag.....	42
5.2.2 Nyetablerade bolag.....	42
5.2.3 Analys av kunskapstillförsel och förbättring.....	42
5.3 Trygghet.....	43
5.3.1 Etablerade bolag.....	43
5.3.2 Nyetablerade bolag.....	43
5.3.3 Analys av trygghet.....	44
5.4 Legitimitet, trovärdighet och tradition.....	45
5.4.1 Intressenternas krav på etablerade bolag.....	45
5.4.2 Intressenternas krav på nyetablerade bolag.....	46
5.4.3 Analys av intressenternas krav på revision.....	46
5.4.4 Konsekvenser utan revision.....	47
5.4.5 Analys av konsekvenser.....	47
5.5 Kontroll.....	48
5.5.1 Revisor som kontroll.....	48
5.5.2 Analys av kontroll.....	49
5.6 Orsak till att inte anlita revisor.....	49
5.6.1 Etablerade bolag.....	49
5.6.2 Nyetablerade bolag.....	50

5.6.3 Analys av varför bolagen inte väljer revisor	50
5.7 Tabell empirisk analys.....	51
6 Slutsats och diskussion	52
6.1 Nyttan med revision för etablerade och nyetablerade bolag med revisor	52
6.1.1 Revision som kunskapstillförsel och förbättring	53
6.1.2 Revision som försäkrans	53
6.1.4 Revision som trygghet.....	54
6.1.5 Revision som legitimitet och trovärdighet	54
6.1.3 Revision som tradition.....	55
6.1.6 Revision som kontroll	55
6.2 Orsaker till att inte anlita revisor	56
6.2.1 Kostnad och behov.....	56
6.3 Slutsats och egna reflektioner.....	57
6.4 Etik och samhällsfrågor	58
6.5 Vidare forskning	58
Källförteckning.....	59

1 Inledning

I detta kapitel presenteras en introduktion till ämnet samt en diskussion kring problemformuleringen. Kapitlet behandlar även uppsatsens syfte och avgränsningar. Avslutningsvis presenteras även studiens disposition.

1.1 Introduktion

Den svenska redovisningstraditionen hör till den kontinentala redovisningstraditionen. Det betyder att redovisningen fokuserar mer på att stämma överens med lagen och att redovisningens värderingar baseras på försiktighetsprincipen (Artsberg, 2005). Sveriges medlemskap i Europeiska Unionen har inneburit en rad förändringar i den svenska redovisningstraditionen. Förändringarna innebär att den svenska traditionen kom till att inriktas mer åt den anglosaxiska redovisningstraditionen samt att skapa gemensamma redovisningsstandarder. Till skillnad från den kontinentala traditionen är den anglosaxiska traditionen byggd på sedvanerätt som kompletteras med rättsfall (Nobes & Parker, 2006). Det vill säga det är tillåtet att avvika från lagar och rekommendationer så länge det ger en rättvisande bild av bolagets räkenskaper (Smith, 2006).

Revisionsplikten för svenska bolag sträcker sig tillbaka till år 1895, då det för första gången infördes regler om revision för aktiebolag. Reglerna förutsatte att bolagen skulle utse en lämplig person utan någon kvalificerad kompetens för att granska bolagets förvaltning och räkenskaper (Carrington, 2010). År 1975 infördes lagen om skyldighet att ha kvalificerad revisor för aktiebolag. Revisorn hade som uppgift att följa god redovisningssed, granska årsredovisningen, förvaltningen samt räkenskaperna för aktiebolaget. På grund av en rad uppmärksamma debatter om ekonomisk brottslighet infördes det även en ny lag år 1981 om revisorns upplysningsplikt. Enligt aktiebolagslagen 10 kap 42§ 2st är revisorn skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till undersökningsledaren under en förundersökning i brottmål (Riksdagen, 2013). Detta resulterade till en följd av ändringar av revisionsplikten lagar och regler fram till 2006, då regeringen tillsatte en utredning vars syfte var att se över reglerna för revision och redovisning mellan EU:s medlemsländer (SOU 2008:32, s. 85). Utredningen skulle undersöka hur den svenska lagen skulle anpassas till Europaparlamentets direktiv, vilka bolag som

skulle omfattas av revisionsplikten, etcetera. Ett förslag om att avskaffa revisionsplikten satte igång den fyra år långa processen om en slopad revisionsplikt.

För nyetablerade bolag finns det olika bolagsformer att välja mellan. I Väst Europa är det vanligast att nyetablerade bolag klassas som enskild näringsverksamhet eller aktiebolag (Nelson, 2008). Enligt Lenhardt (1996) är noterade aktiebolag eller privata aktiebolag den vanligaste aktiebolagsformen. Statistiska Centralbyrån (2007) redgör att företagsstrukturen i Sverige 2007 såg ut på följande sätt: Majoritet av alla nyetablerade bolag valde bolagsformen enskild firma därefter följde bolagsformer som aktiebolag, handelsbolag och ekonomiska föreningar. Antalet registrerade aktiebolag hos Bolagsverket september 2009 uppgick till omkring 349 000 och flertalet av dessa ansågs vara små bolag. Endast en tredjedel av dem hade en omsättning som översteg 3 MSEK och bara en femtedel av bolagen hade fler än tre anställda (Regeringen, 2009).

Europeiska länder har sedan flertalet år tillbaka försökt motivera befolkningen att starta egna bolag. Anledning till det anses vara att minska arbetslösheten i landet samtidigt öka tillväxten i landets ekonomi (Fonseca, Lopez-Garcia, & Pissarides, 2001). Privatpersoner vågade inte starta egna företag eftersom det ansågs medföra stora kostnader. Sveriges regering har arbetat med att underlätta nystartandet av företag. Regeringen presenterade bland annat en proposition till riksdagen om lagändring för aktiebolag, där kravet på insatt kapital skulle minskas till 50 000 SEK från tidigare 100 000 SEK (Regeringen, 2009). En annan åtgärd som framlades var avskaffningen av revisionsplikten för aktiebolag. Lagen trädde i kraft i november 2010 vilket skulle gälla företag som uppfyller minst två av följande tre villkor (Regeringskansliet, 2010)

- Högst 3 anställda
- Högst 1,5 MSEK i balansomslutning
- Högst 3 MSEK i nettoomsättning

Utifrån regeringens utredning förväntades det att 240 000 små aktiebolag skulle påverkas av lagändringen vilket skulle leda till en minskning av de totala kostnaderna för revision med 5800 MSEK om året. Det slutliga förslaget som framlades skulle komma att omfatta 70 procent av alla aktiebolag (Regeringen, 2008).

Sedan revisionen för små bolag blev frivillig kan således små aktiebolag välja mellan att anlita en revisor eller inte. Det kan finnas många anledningar till varför företag väljer att anlita revisor. I tabellen nedan presenteras antalet små bolag (etablerade, nyetablerade och totalt) som har anlitat revisor samt antalet som inte har anlitat revisor den 31/12 2012 (UC, 2013).

	Antal bolag	Etablerade bolag	Nyetablerade
Har inte revisor	135883 (44 %)	67491 (32 %)	68392(74 %)
Har revisor	169723 (56 %)	145329 (68 %)	24394(26 %)
Totalt	305606 (100 %)	212820(100 %)	92786 (100 %)

Man kan utläsa från figuren ovan att 56 procent av alla små aktiebolag väljer att ha revisor . Om vi sedan studerar fördelningen mellan bolag som fanns innan den 1 november 2010 benämns som *etablerade bolag*. Bolag som har haft möjligheten att välja mellan att anlita eller inte anlita revisor från grunden benämns som *nyetablerade bolag*. Enligt UC (2013) såg fördelningen ut på följande vis: 68 procent av de etablerade bolagen valde att anlita en revisor samtidigt som 26 procent av de nyetablerade bolagen valde detsamma. Siffrorna visar således att etablerade bolag tenderar att frivilligt anlita revisor.

Då små bolag från och med 2010 fritt kan välja mellan att anlita revisor eller inte kan valet avspeglas i vad bolagen anser är nyttan med revision. Revisionen kan medföra en rad olika nyttofaktorer, dessa faktorer kan värderas på olika sätt vilket påverkar bolagens beslut om att anlita revisor (Knechel, Niemi, & Sundgren , 2008). Vidare kan den upplevda revisionsnyttan skiljas mellan etablerade och nyetablerade bolag.

1.2 Problemdiskussion

Enligt regeringens proposition (Regeringen, 2009) framkommer det vissa skäl till varför bolagen ska välja att anlita en revisor:

”För aktieägarna är det viktigt att bolagets verksamhet och ställning kontrolleras av en sakkunnig, opartisk och självständig person. Även företagsledningen drar nytta av en kompetent granskning. Också för bolagets borgenärer, anställda och det allmänna finns ett intresse av en ändamålsenlig kontroll av att bolaget förvaltas på ett lagenligt sätt. Revisionen ger också vissa garantier för att företagets redovisning avspeglar företagets ställning och resultat på ett korrekt sätt” (s.66).

Revisorns uppgift är inte att på något sätt lägga till någon information, utan att se till att öka kvalitén på den information som redan existerar samt att se till rapporteringen är tillförlitlig (Dunn, 1996).

Det finns många aspekter som kan förklara nyttan med revision och revisor. Revisionen skapar bland annat trovärdighet och förtroende hos affärskontakter genom att öka kvalitén samt tillförlitligheten på den finansiella informationen (Carrington, 2010; Dunn, 1996). Revisorns roll är att professionellt och oberoende granska företagets information vilket skall leda till en mer rättvisande bild av företagets finansiella ställning och resultat (Tagesson & Eriksson, 2011). Det kan även ses som en extra säkerhetskontroll som kvalitetssäkrar räkenskaperna, vilket medför att lagar och regler följs samt minskar riskerna för ledare och ägare av företaget (Carrington, 2010). Enligt Öhman (2006) har revisorns roll sin bakgrund i agentteorin då revisorn genom sitt arbete kan kontrollera företagets redovisning och därmed minska det informationsgap som kan uppstå mellan ägare och ledning. Enligt Dunn (1996) har revisorn en legitimerande roll, vilket skapas genom att revisorn försäkrar utomstående om att redovisningsinformationen är korrekt. Detta stämmer väl överens med Carringtons (2010) argument om att det finns tre teorier, försäkran, förbättring och försäkring inför valet att anlita revisor.

Med *försäkran* menar Carrington (2010) att revisorn fungerar som en tredje part och minskar gapet mellan ägare och ledning. Detta genom att försäkra ägare att verksamheten förvaltas med hänsyn till deras intresse. Chow, CW (1982) menar att ledning och ägare i aktiebolag är

separerade från varandra och revisor används för att föra dem närmare varandra för att motverka konflikter.

Förklaringen av revision som *förbättring* har enligt Carrington (2010) också sin grund i informationsasymmetrin. Revision som förbättring handlar om att revision ska skapa kvalitet i företagets finansiella information (Carrington, 2010).

Den tredje teorin är *försäkring*. Genom att låta företaget bli reviderat flyttas risken från företagsledningen till revisorn. Denna teori syftar främst till att revisorn också kan bli ansvarig för de felaktigheter som framkommer i redovisningen hos det reviderade bolaget och företaget blir därmed försäkrat (Carrington, 2010).

Carrington (2010) nämner även två perspektiv *komfort* och *legitimering*. Med *komfort* menas tryggheten gentemot investerare och det andra perspektivet förklarar den legitimerande roll revisionen har. Legitimerings perspektiv handlar om den legitimitet revision skapar genom att göra den finansiella informationen acceptabel. Vidare skänker revisorns godkännande av redovisningen en trygghet samt trovärdighet för omgivningen (Carrington, 2010). Genom att värdera och bekräfta kvaliteten på den finansiella informationen, anser Pentland (1993) att revisorn i tillägg till att stärka förtroende och legitimitet, bidrar till komfort hos allmänheten.

Antagandet om att bolag hellre väljer att frivilligt anlita en revisor kan baseras på agentteorin där principalen, delegerar uppgifter till en eller flera agenter för att ta tillvara på principalens intressen (Johansson, Häckner, & Wallerstedt, 2005). Enligt Johansson et al. (2005) är revisorns roll i mångt och mycket att överbygga den inbyggda konflikten mellan företagsledning och ägarna. Carrington (2010) beskriver att behovet av revision, som ett behov av försäkring. Där ägaren får en bekräftelse om att bolagets finansiella information överensstämmer med företagsledningens yttrande. Även teorin om försäkring kan kopplas till agentteorin där principalen anlitar en tredje part, i detta fall en revisor. Revisionen flyttar risken från företagsledning till revisorn (Ibid).

Legitimitetsteorin förklarar att organisationer ständigt strävar efter att iaktta de normer och regler som finns inom branschen. Då normer och värderingar som finns i samhället anses vara dynamiska måste företagen ständigt vara medvetna om dessa förändringar (Deegan & Unerman, 2011). Företagen vill ständigt försäkra sig om att normer och lagar inom dess verksamhetsområde

följs och att redovisningen är kvalitetssäkrad. Vidare medför det att bolaget kan försäkra sig att utomstående, exempelvis kreditgivare och andra intressenter uppfattar deras handlingar som legitima (Carrington, 2010). Carrington (2010) nämner även ett legitimitetsperspektiv. Perspektivet kopplas samman med legitimitetsteorin som syftar till att uppfylla de normer och etiska koder som finns i samhället och branschen (Lindblom, 1994).

Den institutionellateorin förklaras av Zetterqvist-Eriksson (2009) som att handlandet i organisationer följer det som tas för givet, hur organisationer påverkas av sin omgivning som består av andra organisationer, och hur organisationer kommer att följa regler, såväl formella som informella, snarare än att välja rationella sätt att handla. För att företagen ska ”smälta” in i branschen är det viktigt att de anpassar sig till vad andra gör, det vill säga företagen blir påverkade av varandra. Att inte anlita revisor i en bransch där alla andra anlitar en revisor kan förstöra företagets legitimitet. Genom den normativa institutionella påverkan influeras företaget genom de kulturella förväntningarna som finns inom branschen. I detta fall finns det en kultur inom svensk företagsverksamhet att anlita en revisor. Den mimetiska institutionella påverkan betyder att organisationer strävar att efterlikna andra organisationer, vilket medför kopiering av strukturer, handlingsmönster och resultat. Detta tyder på att företagen ständigt vill bli accepterade av omgivningen. Genom att anpassa sig efter de institutionella kraven kan bolagen uppnå både acceptans och legitimitet (Deegan & Unerman, 2011). Detta gäller bolag som befinner sig i en bransch där revisor är ett måste, och branscher där revisor inte förekommer. Det vill säga i branscher som är mer ”moderna”, där revisor traditionen inte finns kan företagen välja att inte ha en revisor utan att bli påverkade av omgivningen och därmed förlora sin legitimitet.

Legitimitetsteorin kan även kompletteras med intressentteorin som handlar om organisationer och dess omgivning. Beroendet av att agera som sin omgivning kan ses som kärnan i teorin vilket kan kopplas till att bolag inom vissa branscher väljer att ha en revisor trots att de inte är skyldiga till det. Vad som överlag är viktigt att poängtera för både legitimitetsteorin och intressentteorin är att trovärdigheten är det som företagen väljer i första hand (Deegan & Unerman 2011). Vidare kan Carringtons (2010) förklaring till teorin om *försäkring* ha en koppling till intressentteorin. Intressenterna kan vara trygga med att den finansiella informationen är korrekt och inte vilseledande (Carey, Simnett, & Tanewski, 2000). Carringtons (2010) perspektiv om komfort kan kopplas till intressentteorin, detta perspektiv bygger på relationen mellan företag och dess

intressenter (Jones, Felps, & Bigley, 2007). Carrington (2010) beskriver revisorns roll som en trygghet för att intressenter ska våga investera i företaget.

1.3 Diskussion

Utifrån den statistiska undersökningen från UC (2013) avseende val att anlita revisor den 31/12 2012 valde 68 procent av de etablerade bolagen att anlita en revisor samtidigt som 26 procent av de nyetablerade bolagen valde detsamma. Kjollerström (2011) förklarar att bolag som frivilligt kan välja att anlita revisor måste reflektera kring om revisionen medför någon nytta för bolaget. Knechel, Niemi, & Sundgren (2008) menar att det finns många aspekter som förklarar den upplevda revisionsnyttan.

Utifrån den agentteoretiska aspekten kan det uppstå informationsgap när ägare och ledning är separerade från varandra. Informationsgapet kan vara att principalen inte litar på att agenten uppfyller de mål som är uppsatta samt att principalen och agenten kan föredra olika åtgärder på grund av deras riskbenägenhet (Eisenhardt, 1999). För att motverka detta problem kan en tredje oberoende part anlitas (Johansson, Häckner, & Wallerstedt, 2005). Enligt Öhman (2006) kan revisorn genom sitt arbete kontrollera företagets redovisning samt genom sitt godkännande *försäkra* ägare att informationen stämmer överens med ledningens uttalanden. Detta medför att informationsasymmetrin mellan ägare och ledning kan minskas (ibid). I etablerade bolag som anlitar revisor finns inte detta problem, däremot kan problemet uppstå om de väljer att inte anlita revisor. Utifrån detta resonemang kan revisionsnyttan för etablerade bolag vara att fortsätta anlita revisor för att på så sätt kunna motverka framtida informationsasymmetri mellan ägare och ledning. Enligt resonemangen ovan förekommer inget informationsgap i nyetablerade bolag som väljer att anlita revisor. Även i nyetablerade bolag bidrar revisionsnyttan till att motverka informationsgapet som kan uppstå mellan ägare och ledning.

Intressenterna har ett behov av att känna en viss trygghet vid eventuella investeringar i ett företag. Enligt Carey, Simnett, & Tanewski (2000) bidrar revision till att kreditgivare känner sig trygga med bolagets finansiella ställning. Carrington (2010) nämner att revision som *förbättring* skapar kvalitet i den finansiella informationen som även leder till trygghet. För etablerade bolag som tidigare har anlitat revisor är det viktigt att de fortsätter med det, mestadels på grund av att intressenterna ska känna tryggheten i att investera i bolaget. Om ett etablerat bolag säger upp sin revisor kan det leda till uteblivna investeringar från intressenter. För nyetablerade bolag kan

nyttan med revision bidra till att bolagets kreditvärdighet stärks och underlättar bolagets externa finansiering. Detta stämmer överens med Svanströms (2008) påstående om att god kvalitetsäkning gentemot kreditgivare kan underlätta erhållningen av lån.

Det torde även vara så att för både etablerade och nyetablerade bolag är *legitimitet* bland de viktigaste faktorerna för företagets överlevnad. Nyttan med revisor i detta fall är att revisorn *försäkrar* omgivningen att företaget följer de lagar och normer som finns. Detta är speciellt viktigt för nystartade företag att ta hänsyn till för att kunna skapa en stark grund för företaget (Deegan & Unerman, 2011).

Enligt Knechel et al. (2008) påstående om att det kan finnas många olika ”nyttor” med revision som ett bolag kan erhålla anlitandet av en revisor. Olika bolag kan uppleva nytta av revision på olika sätt, således kan valet att anlita revisor kan därför kunna härledas till uppfattningar om nytta med revision. Detta borde kunna förklaras som att nytta delvis kan vara olika för etablerade och nyetablerade bolag.

1.4 Problemformulering

Avskaffandet av revisionsplikten innebär att små bolag själva får bestämma om de ska anställa en revisor eller inte. Utifrån föregående problemdiskussion har följande frågeställningar formulerats.

- Hur påverkar upplevd nytta av revision valet att anlita revisor i etablerade och nyetablerade bolag?

1.5 Syfte

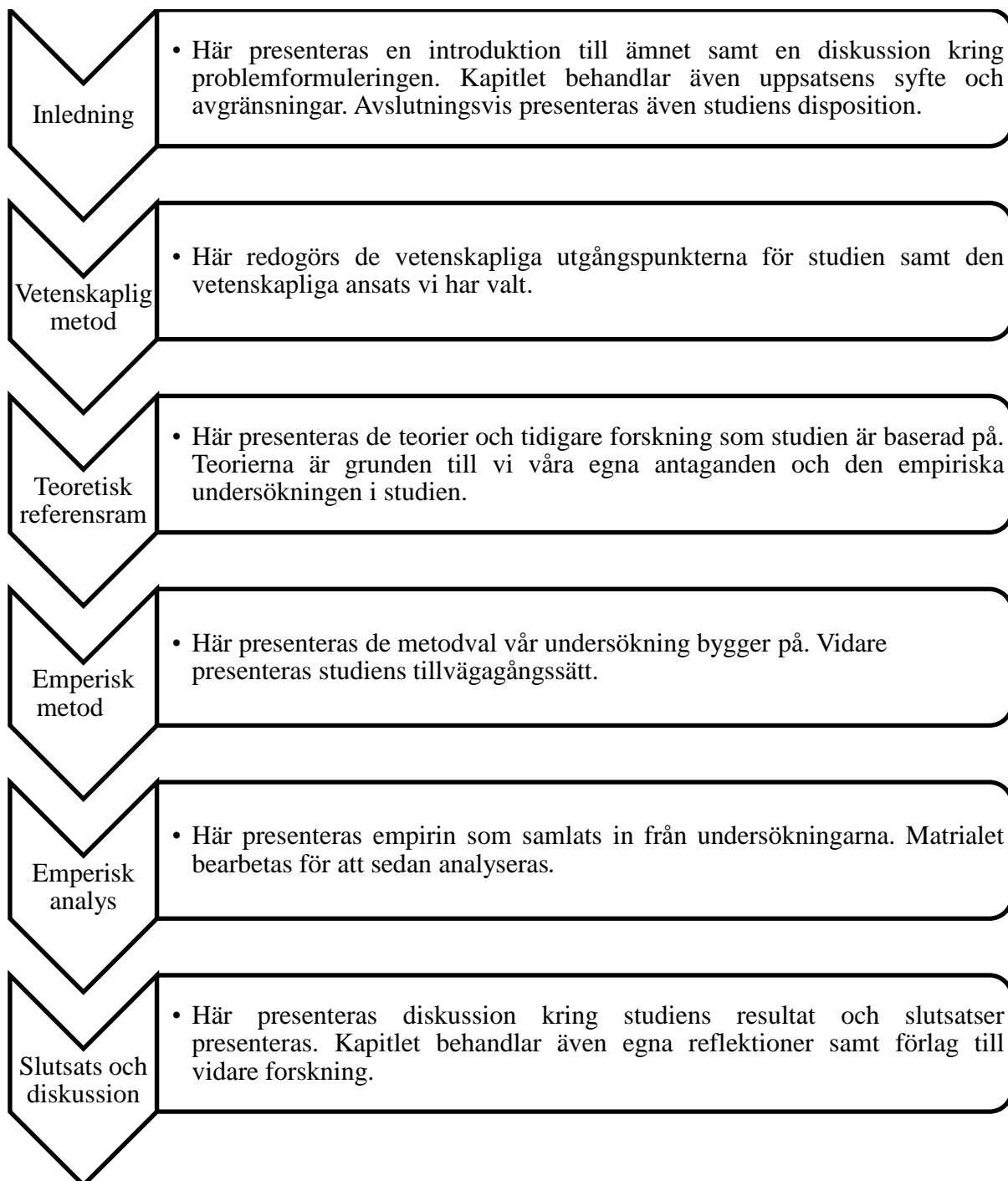
Syftet med denna studie avser att utforska hur den upplevda nyttan av revision påverkar valet att anlita revisor eller inte för etablerade och nyetablerade bolag.

1.6 Avgränsning

Vi har valt att fokusera vår uppsats på revision i små aktiebolag (FAR, 2006). Eftersom revision är ett brett område och kan beröra allt från intern-, extern-, statlig-, kommunal- och miljörevision (Carrington, 2010) anser vi att uppsatsen hade blivit för omfattande om vi fokuserat på alla områden. Vi kommer att avgränsa oss till företag som påverkats av revisionspliktens avskaffning,

företag som uppfyller minst två av följande tre villkor: högst 3 anställda, högst 1,5 MSEK i balansomslutning och högst 3 MSEK i nettoomsättning (Carrington, 2010).

1.7 Disposition

2 Vetenskaplig metod

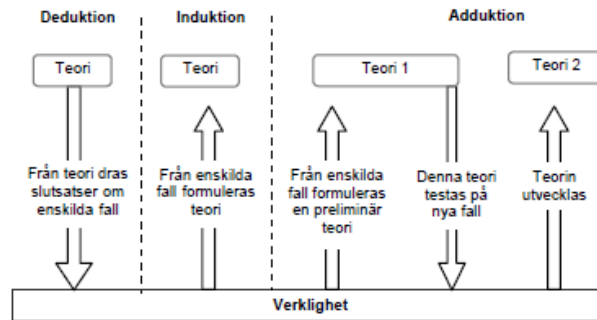
I detta kapitel redogörs de vetenskapliga utgångspunkterna för studien samt den vetenskapliga ansats vi har valt.

2.1 Vetenskapliga utgångspunkter

Det vetenskapliga synsättets utgångspunkter i uppsatsen bygger på positivism. Enligt Thuren (2007) finns det två inriktningar inom vetenskapsteorin. Den ena är hermeneutik vilket betyder tolkningslära och syftar på att det inte finns någon absolut sanning. Forskaren försöker istället att tolka sina iakttagelser samt få fram ett resultat vilket leder till skapandet av en egen åsikt (Remenyi, Williams, Money & Swartz, 1998). Studien inriktar sig på det positivistiska synsättet. Denna vetenskapssyn har sin utgångspunkt i naturvetenskapen och menar att det finns en verklighet som kan iaktas och definieras på snarlikt sätt som naturvetenskapen menar till (Öhman, 2004). Oberoende vilka värderingar, känslor och åsikter det finns anses fenomenets observerbara resultat redan existera (Ibid). Anledningen till studiens positivistiska synsätt är det att det finns befintlig teori om ämnet som kan användas i samband med våra antaganden. En annan orsak är att studien syftar till att analysera, beskriva och analysera hur val att anlita eller inte anlita revisor skiljer sig mellan etablerade och nyetablerade bolag. Det är i linje med Saunders, Thornhill, & Lewis (2007) resonemang, att positivistisk vetenskapssyn handlar om möjligheten att hitta regelbundenheter.

2.2 Vetenskaplig ansats

Det finns tre allmänt kända forskningsansatser: deduktiv, induktiv samt abduktiv som beskriver relationen mellan teori och empiri (Jacobsen, 2002). Förklaringen av forskningsansatserna presenteras i figur 1:

Figur 1. Relation mellan teori och verklighet. Källa: Patel, R & Davidson, B. (2003: 25)

För att beskriva relationen mellan teori och empiri i en deduktiv ansats utgår forskaren från teorin för att härleda hypoteser och slutsatser. Enligt Bryman och Bell (2005) är denna typ av ansats bland de vanligaste. Andra forskare beskriver att det deduktiva tänkandets utgångspunkt ligger i accepterade av tidigare teori, generella principer och uppfattningar. Vidare tillämpas utgångspunkterna för att förklara ett specifikt fenomen (Depoy & Gitlin, 1999). Den induktiva ansatsen försöker utifrån enskilda fall och begränsad empiri formulera en specifik teori (Bryman & Bell, 2005). Detta tänkande består av en process som går ut på att generella regler växer fram ur enskilda fall eller observationer (Depoy & Gitlin, 1999).

Abduktiv ansats beskrivs av Patel och Davidson (2003) som den tredje allmänt kända forskningsansatsen. Den abduktiva ansatsen baseras på att från enskilda fall formulera en preliminär teori. Denna teori testas på nya fall, vilket bidrar till ökad förståelse och utveckling av teori (Alvesson & Skoldberg, 2008). Öhman (2004) beskriver abduktion som ett mellanting mellan deduktion och induktion vilket gör att teori och empiri kan kopplas samman för att vidare dra slutsatser.

Studien utgår från den deduktiva ansatsen. Den teoretiska referensramen är därför uppbyggd med existerande teorier för att skapa antaganden. Dessa antagande stärks genom att tillämpa empiri för att försöka hitta symmetrier i varför företag väljer revision och hur val att anlita revisor skiljer sig mellan etablerade och nyetablerade företag.

2.3 Teorival

Adrem (1999) menar att enskilda teorier inte kan ge fullständiga förklaringar. Fler teorier kan stärka förklaringarna, men att teoretisk avgränsning måste av praktiska skäl göras. Gray, Kouhy,

& Lavers (1995) förklarar att användningen av olika teorier snarare ska ses som en komplettering till varandra och inte som att de konkurrerar med varandra. Dessa anledningar är förklaringen till att studien är baserad på flera olika teorier.

Utifrån detta resonemang är studien baserad på fyra teorier som belyser nyttan med att anlita en revisor. Agentteorin förklarar nyttan med revision som en form utav försäkran där ägare kan vara säkra på att ledningens uttalanden är korrekta (Carrington, 2010). Legitimitetsteorin beskriver behovet utav revisorer som en trygghet

där intressenter kan vara säkra på att företaget följer de normer och lagar som finns inom branschen (Deegan & Unerman, 2011). Genom Carringtons (2010) argument om revision som en *förbättring* kan intressenter vara säkra på kvalitén i företagets finansiella information. Den institutionellteorin förklarar företagets behov av att härma andra organisationer inom samma bransch (Deegan & Unerman, 2011). Intressentteorin beskriver relationen mellan intressenter och företaget (Jones et al. 2007). Genom revision kan intressenter få en slags *försäkring* om att den finansiella informationen är korrekt.

3 Teoretisk Referensram

I detta kapitel presenteras de teorier och tidigare forskning som studien är baserad på. Teorierna är grunden till vi våra egna antaganden och den empiriska undersökningen i studien.

3.1 Aktiebolag

Aktiebolagen kan delas upp i två kategorier, privat aktiebolag eller publikt aktiebolag. Ett privat aktiebolag skall ha ett aktiekapital på 50 000 SEK. Ett publikt aktiebolag är ett företag som kan erbjuda aktier på den öppna marknaden och dess aktiekapital skall uppgå till 500 000 SEK. Aktiekapitalet är bundet och kan därmed inte delas ut till aktieägarna, aktiekapitalet kan däremot ökas genom nyemission eller fondemission ABL (SFS 2005:551).

Ett aktiebolag är en juridisk person som kan ingå avtal, äga tillgångar och åta sig skulder. Aktieägarna i ett aktiebolag bär dock inte något personligt betalningsansvar för bolagets förpliktelser. Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Ett publikt aktiebolag ska ha minst en revisor och för privata aktiebolag får det i bolagsordningen anges om bolaget inte ska ha någon revisor. Revisorns uppgift är att granska bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning ABL (SFS 2005:551). Bestämmelserna för upprättning av årsredovisning står skrivna i ÅRL (1995:1554)

3.2 Revisionens syfte och revisorns roll

Revision kommer från det latinska ordet revidare som innebär att se tillbaka (Morberg, 2006). FAR (2006) definierar revision som ”Revision är att kritiskt granska, bedöma och uttala sig om redovisning och förvaltning”. Smith (2006) förklarar att revisionens syfte är att förmedla information om företagens ekonomiska ställning till olika användare, främst till användare utanför företaget. Revisionens syfte i aktiebolag framkommer bl.a. i 9 kap. 3 § Aktiebolagslagen (2005:551). Revision är även ett sätt att bidra med värde inte bara mellan aktiebolagen och dess intressenter utan även andra typer av organisationer som förutsätter att revisionen håller en acceptabel nivå (Carrington, 2010).

Det är revisorns uppgift är att granska bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning ABL (SFS 2005:551). Tagesson & Eriksson (2011) uppger i sin studie att den traditionella revisorns roll är att professionellt och oberoende granska klientens redovisning och rapportering för att på så sätt få en tillförlitlig finansiell rapport. Revisorns uppgift är inte att på något sätt lägga till någon information, utan att se till att öka kvalitén på den information som redan existerar samt att se till rapporteringen är tillförlitlig (Dunn, 1996).

Frågan, vad är revision förklarar utav Miller (1994):

” An audit is a methodical review and objective examination of an item, including the verification of specific information as determined by the auditor or established by general practice. Generally, the purpose of an audit is to express an opinion on or reach a conclusion about what was audited.”

3.3 Revisionens historia

Ur ett internationellt synsätt har revisionsplikten haft en anglosaxisk redovisningstradition vilket bygger på att ge en rättvisande bild och tillfredsställa aktieägarnas behov. Den svenska redovisningstraditionen är mer lik den kontinentala redovisningstraditionen. Den kontinentala traditionen fokuserar på att redovisningen ska stämma överens med lagen. Det betyder att redovisningens värderingar baseras på försiktighetsprincipen (Smith, 2006).

Under 1800- talet i Storbritannien började utvecklingen av de första aktiebolagen. Då blev det tillåtet för företag att fritt söka kapital genom att sälja andelar i verksamheten (Carrington, 2010). År 1846 ändrades villkoren för företagande i Sverige då skråordningen avskaffades. Privata personer fick med införandet av näringsfrihetsförordningen år 1864 rätten att starta företag. Den första aktiebolagslagen som kom år 1848 (SFS 1848:43) innehöll inga bestämmelser om revision (Wallerstedt, 2009).

Revisionsplikten för svenska bolag sträcker sig tillbaka till år 1895 då det för första gången infördes regler om revision för aktiebolag. Reglerna förutsatte att bolagen skulle utse en lämplig person utan någon kvalificerad kompetens för att granska bolagets förvaltning och räkenskaper (Carrington, 2010). På grund av en rad uppmärksamma debatter om ekonomiskt brottslighet

infördes även en ny lag år 1981 om revisorns upplysningsplikt. Enligt aktiebolagslagen 10 kap 42§ 2st är revisorn skyldig att på begäran lämna upplysningar om bolagets angelägenheter till undersökningsledaren under en förundersökning i brottmål (Riksdagen, 2013).

För att internationalisera den svenska revisionen, lade regeringen år 2008 fram ett förslag (SOU 2008:32) om att avskaffa revisionsplikten för små bolag (Regeringen, 2008). De flesta av de europeiska länderna hade vid det här laget redan avskaffat revisionsplikten för små bolag. Sverige och Malta var de två länder som fortfarande hade obligatoriskt revisionsplikt. Förslaget skulle se över hur den svenska lagen skulle anpassas till Europaparlamentets direktiv, vilka bolag som skulle omfattas av revisionsplikten, etcetera. Utifrån regeringens utredning förväntades det att 240 000 små aktiebolag skulle påverkas av lagändringen som skulle minska de totala kostnaderna för revision med 5 800 MSEK om året. Förslaget innebar även att cirka 95 procent utav aktiebolagen inte längre var skyldiga till att anlita en revisor. November 2010 trädde lagen om avskaffning av revisionsplikt i kraft (Wallerstedt, 2009).

Wallerstedt (2009) skriver att revisionspliktens avskaffning kunde leda till en risk om att ekobrottslighet skulle öka. Vidare innebär internationaliseringen att den svenska redovisningen och revisionen skulle styras utav andra internationella intresseorganisationer som kan innebära att revisionens legitimitet och överlevnad skulle bli beroende av vad som händer internationellt.

3.3.1 Krav för revision

Enligt Bolagsverket kan de flesta nybildade, privata aktiebolag välja att inte anlita en revisor (Bolagsverket, 2012). Bolag som måste anlita en revisor är följande:

- Publika aktiebolag
- Finansiella företag och
- Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning

Om ett aktiebolag inte når upp till mist två av dessa punkter är de inte skyldiga till att ha revisor:

- Medelantalet anställda i bolaget har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till högst 3,
- Bolagets redovisade balansomslutning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till högst 1,5 miljoner kronor,

- Bolagets redovisade nettoomsättning har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till högst 3 miljoner kronor.

Dessa gränsvärden framgår i BFL (SFS 1999:1078).

3.4 Teori

3.4.1 Agentteorin

Agentteorin utvecklades under 1970-talet. Teorin syftar till att göra en åtskillnad mellan företags ägande (beslutsfattande) och ledning (kontroll). Vidare antas det att ledningen förfogar över mer information än ägarna (Sandeberg, 2006). Utgångspunkten för detta problem skapas då ägaren (principalen), delegerar uppgifter till ledningen (agenten) för att ta tillvara på principalens intressen (Johansson et al. 2005). Detta skapar konflikter mellan parterna då ägarna inte kan vara säkra på att ledningen agerar i deras intresse (Carrington, 2010). Eisenhardt (1999) uppger två problem som agentteorin syftar till att lösa. Det ena problemet uppstår när principalen inte kan verifiera om agenten verkligen uppfyller de mål som är uppsatta på grund av att det är svårt samt kostsamt att göra det. Det andra problemet är riskpreferenser mellan principal och agent. Problemet i sig är att principalen och agenten föredrar olika åtgärder på grund av riskpreferensen som vidare leder till en konflikt (Eisenhardt, 1999).

För att ägarna och ledningen ska kunna lita på varandra måste en tredje oberoende part anlitas, i detta fall en revisor som granskar informationsutbytet (Carrington, 2010). Trots kostnaden som uppstår med anlita en revisor ligger det enligt Carrington (2010) i företagsledningen intresse att så länge dessa kostnader är lägre än den riskpremie som ägaren annars drar av från företagsledarens ersättning, väljer företagsledningen att anlita en revisor. Enligt Johansson et al. (2005) är revisorns roll i mångt och mycket att överbrygga den inbyggda konflikten mellan företagsledning och ägarna.

3.4.2 Legitimitetsteori

Legitimitetsteorin förklarar att organisationer ständigt strävar efter att iaktta de normer och regler som finns inom branschen. Då normer och värderingar som finns i samhället anses vara dynamiska måste företagen ständigt vara medvetna om dessa förändringar (Deegan & Unerman, 2011). Trots att företagen har uppnått legitimitet är det osäkert om de kan bibehålla det utan

måste ständigt arbeta med att uppfylla kraven som samhället ställer (Deegan & Unerman, 2011). Legitimitet kan förklaras som ett tillstånd som företagen uppnår då de uppfyller samhällets värderingar och krav inom branschen (Lindblom, 1994). För att företagen skall kunna fortsätta vara verksamma, måste de hålla sig inom ramarna av samhällets definition på accepterat beteende (O'Donovan, 2002).

Enligt Deegan & Unerman (2011) finns det ett oskrivet socialt kontrakt mellan organisationen och samhället. Det sociala kontraktet innehåller formellt fastställda förändringar som exempel lagstiftning samt ej formellt fastställda förväntningar. För att kunna uppfylla dessa kontrakt måste organisationen vara påläst och ha kunskaper om dess bransch och samhälle (Deegan & Unerman, 2011). Idén om ett socialt kontrakt baseras på, att om företagets syfte är att gå med vinst då är det moraliskt sett skyldiga samhället att agera på ett korrekt sätt (O'Donovan, 2002). Eftersom legitimitet är något som ett företag ständigt måste kämpa för att upprätthålla och reparera är det viktigt att det utformas olika strategier (Aaltonen, 2013). Schuman (1995) och O'Donovan (2002) menar att legitimitetsstrategier används för att antingen uppnå, upprätthålla eller reparera legitimitet. Det svåraste med legitimitet är enligt O'Donovan (2002) att underhålla och reparera det.

Eftersom revisionen har varit en viktig faktor hos bolagen sedan långt tillbaka och därmed är accepterad i samhället kan det anses vara legitimt för företagen (Arvidsson & Olander, 2011). Inom legitimitet kan Skatteverkets kontroll och granskning vara en faktor som har betydelse. Eftersom Skatteverket är en myndighet som ställer krav på att företagen ska följa vissa normer och lagar. Revisionen är ett tecken på att bolaget har följt dessa. I Skatteverkets blanketter kan bolagen välja att kryssa för rutan i fall bolaget anlitar revisor eller inte vilket kan vara avgörande för skatteverkets granskning av bolagets rapportering (jmf Skatteverket, 2002). Det vill säga om bolaget innehar en revisor kan de anses vara legitima. Carrington (2010) anser att företagen anlitar en revisor för att de månar om allmänhetens intryck av bolagen samt att revision anses som legitimering.

Utifrån denna diskussion kan frågan, varför företag behöver legitimitet besvaras genom följande resonemang. Företagen behöver legitimitet för att skaffa resurser, minimera risker och kostnader, detta genom att skapa ett förtroende hos leverantörer. Genom att bevara ryktet och förtroendet

kan företaget upprätthålla verksamheten och efterfrågan på dess tjänster samt produkter. Den absolut viktigaste aspekten är att företaget behöver legitimitet för att överleva på lång sikt

3.4.3 Institutionell teori

Den Institutionellteori förklaras av Zetterqvist-Eriksson (2009) hur handlande i organisationer följer det som tas för givet, hur organisationer påverkas av sin omgivning som består av andra organisationer, och hur organisationer kommer att följa regler, såväl formella som informella, snarare än att välja rationella sätt att handla efter. Institutionellteori kan vara ett komplement till legitimitetsteori då den förklarar hur organisationer anpassar sig till förändring i sociala och institutionella tryck (Deegan & Unerman, 2011). Enligt Dillard, Rigsby, & Goodman (2004) används redovisningen för att förstärka företagets legitimitet.

DiMaggio & Powell (1983) förklarar institutionellteori genom institutionell isomorfism. Den isomorfiska processen kan delas in i tre olika processer för att förklara förändring och anpassning av frivillig redovisning (DiMaggio & Powell, 1983). Den tvingande processen beror på påtryckningar utifrån andra organisationer som har stort inflytande i företaget samt kulturella förväntningar från samhället där företaget är verksam inom (DiMaggio & Powell, 1983).

Den mimetiska processen kan enligt DiMaggio & Powell (1983) förklaras som härmande. Den mimetiska institutionella påverkan betyder att organisationer strävar att likna andra organisationer som medför kopiering av strukturer, handlingsmönster och resultat. Detta kan ses som att företagen ständigt vill bli accepterade av omgivningen och genom att anpassa sig efter de institutionella kraven kan de både uppnå acceptans och legitimitet (Deegan & Unerman, 2011). Om företaget avviker från omgivningens krav kan det anses minska företagets legitimitet som även kan leda till minskade konkurrensfördelar (DiMaggio & Powell, 1983).

Genom den normativa institutionella påverkan influeras företaget genom de kulturella förväntningarna som finns inom branschen (Deegan & Unerman, 2011). Förväntningarna inom branschen kan vara att revisorerna skall vara professionella och följa de redovisningsstandarder som finns (DiMaggio & Powell, 1983).

För att företagen ska ”smälta” in i branschen tyder den institutionellteori på att, det är viktigt att bolagen anpassar sig till vad andra gör, det vill säga företagen blir påverkade av varandra. Att

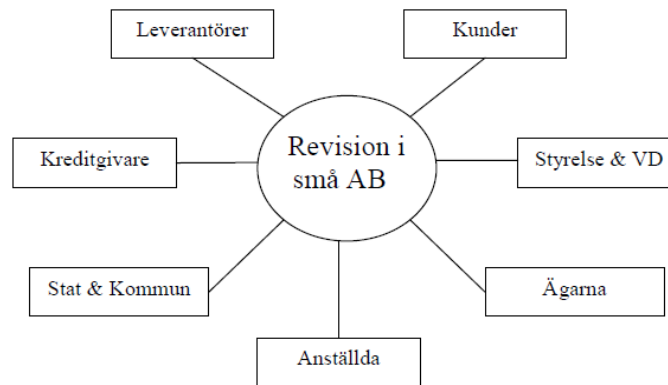
inte anlita en revisor i en bransch där alla anlitar en revisor kan förstöra företagets legitimitet. I detta fall finns en kultur inom svensk företagsverksamhet att anlita en revisor, då kan det antas att det viktigt för nyetablerade företag att anlita en revisor för att både behålla traditionen inom branschen samt skapa legitimitet. Samtidigt kan det antas att företag som har existerat längre fortsätter att följa traditionen med revision, trots att revisionsplikten är avskaffad. Detta med anledning till att bevara legitimitet, intressenter samt för att kunna fortsätta sin verksamhet. Det vill säga i branscher som är mer ”moderna” och revisor traditionen inte finns kan företagen välja att inte ha en revisor utan att bli påverkade av omgivning och förlora sin legitimitet.

3.4.4 Intressentteori

Intressentteorin är en teori som bygger på relationen mellan företaget och dess intressenter (Jones, Felps, & Bigley, 2007). Syftet med denna teori är att se till att ledningen i företagen har kunskap om sina intressenter och kan hantera dem (Frooman, 1999). Intressenter i ett företag kan vara staten och kommunen, kunderna, leverantörerna, kreditgivarna, ägarna, styrelsen, samt de anställda (FAR 2006). En intressent är enligt Freeman (1984) *”Any group or individual who can affect or is affected by the achievement of the organizations objectives”*. Relationen mellan företaget och dess intressenter ska spegla ett ömsesidigt beroende, eftersom intressenteori bygger på att uppnå jämvikt, där alla involverade parter anses bli nöjda (Jones et al. 2007). Förhållandet kan även beskrivas som ett kontinuerligt utbyte av bidrag och belöningar, där bolag behöver bidrag från intressenter medan intressenterna erhåller belöning från bolag (Thomasson, 2009). Det är av stor vikt att förstå utbytet och vilka förutsättningar som krävs för att utbytet ska fungera på ett tillfredsställande sätt (Bruzelius & Skärvad, 1989).

För små bolag är det väldigt svårt att tillfredsställa alla intressenter, till största del på grund utav kostnaden som uppstår (Ax, Johansson, & Kullvén, 2005). Thomasson (2009) menar därför att intressenter som bolaget anser är viktigast är också de intressenter som bolaget främst vill tillfredsställa. Intressentteorin är av vikt för att se hur de små bolagens intressenter påverkas av revision. Intressenterna kan delas upp, beroende av deras inverkas på företag. En typ av indelning som Clarkson (1995) uppmanar till är primära och sekundära intressenter. Ägare, kreditgivare och stat är några av de primära intressenter som är viktiga för bolaget. De primära intressenterna är de vi lägger fokus på eftersom vi anser att det är de som har störst nytta av ett

revisionsuttalande. Nedan följer en kortfattad presentation av hur dessa påverkas av revisionen i företaget.

Figur 2: Intressentmodellen, FAR, 2006

Ägarna för vad som klassificeras som små aktiebolag är oftast en och samma person som vd:n. I de flesta fallen har denna person en noggrann översikt över företaget och vad som sker i det. Nyttan med revision har ägarna när de ska få ekonomisk rådgivning och hjälp vid beslutsfattande frågor så att besluten grundas på objektiv granskning av redovisningen (FAR, 2006).

Stat & kommun är i första hand intressenter genom myndigheter som skatteverket. Skatteverket är i behov att alla skattepliktiga betalar rätt skatt. De utför även skattekontroll med syfte att utnyttja alla skatteverkets resurser för att på långsikt eliminera avsiktliga och oavsiktliga skattefel (Thorell & Norberg, 2005). Skatteverkets intresse i ett reviderat bolag ligger i revisorns uttalande om bolagets rapport. Uttalandet har legat till grund för bland annat bedömning om Skatteverket ska göra skattekontroll av ett bolag eller inte (Precht, 2008).

Kreditgivare i småbolag kan vara en bank eller en leverantör. För att en leverantör ska ge bolaget de korta krediterna måste de känna säkerhet. Den här säkerheten kan hämtas från det reviderade bokslutet. Bolag som tar lån måste sedan betala ränta och amortera på lånet. För kreditgivarna är det viktigt att ha information om bolagets återbetalningsförmåga. Då vissa företaget har externa finansörer får revisorn en betydande roll, eftersom revisorn enligt Carey et al. (2000) har en kontrollerande roll att uppfylla. Blackwell, Noland och Winters (1998) menar att företag som

anlitat en revisor får bättre räntevillkor vid långivning än oreviderade företag. Tydligt anser kreditgivare att revisorn inger en trygghet genom revision Carey et al. (2000).

Med revision säkerställer alltså bolaget en mängd information som är tillförlitlig och tillgänglig för alla intressenter att ta del av. Då Sverige avskaffat revisionsplikten för små bolag är det fullt möjligt att intressenterna till de små aktiebolagen riskera att erhålla asymmetrisk upplysning.

3.5 Föreställningar

I detta avsnitt kommer vi att presentera föreställningar indelade i fyra avsnitt, avsnitten kommer att beröra hur valet av revision avspeglas i nyttan med revision för etablerade samt nyetablerade företag utifrån vetenskapliga artiklar samt litteratur.

3.5.1 Kontroll

Behovet av att anlita revisor kan förklaras av att ägare, ledning och kontrollen av bolagets resurser är separerade från varandra. Vidare kan separationen sinsemellan leda till informationsgap. Utifrån agentteorin där det görs en åtskillnad mellan företagets ägande och ledning, då principalen, delegerar uppgifter till agenten kan det skapas konflikter (Sandeberg, 2006; Johansson, Häckner, & Wallerstedt, 2005). Enligt Eisenhardt (1999) ligger problemet i att principalen och agenten föredrar olika åtgärder på grund av riskpreferensen. Vid separation mellan ägande och kontroll i bolaget kan det finnas en tendens att ägaren väljer att tillföra extra finansiella kostnader för övervaka ledningens agerande (Tabone & Baldacchino, 2003). För att ägarna och ledningen ska kunna lita på varandra måste en tredje oberoende part anlitas, i detta fall en revisor som granskar informationsutbytet (Carrington, 2010). Revisorns roll är enligt Johansson et al. (2005) att kvalitetsäkra informationen som tilldelas ägarna och därmed överbrygga denna konflikt.

Inom kategorier som omfattar små bolag har agentteorin mindre betydelse eftersom bolagets ägare och ledning är i många fall samma person. Oavsett bolagets storlek anser vi att bolagens efterfråga på att anlita revisor kan vara kopplad med att ägarna behöver kontroll över bolagets finansiella ställning och att det oftast även i små bolag kan finnas fler personer än ägaren som är inblandade. För etablerade bolag kan ägaren behöva fortsätta att bibehålla kontrollen samt kvalitetsförsäkran över bolagets finansiella ställning. Nyetablerade företag kan genom att anlita

revisor från början minska gapen och konflikterna som kan uppstå i de bolag som inte anlitar revisor.

Föreställningar: Nyttan med revision är att bibehålla kontrollen och kvaliteten över bolagets finansiella ställning samt minska informationsgapet som kan uppstå mellan ägare och ledning.

3.5.2 Revision ökar legitimitet

Revisionspliktens avskaffning för små bolag år 2010 har resulterat i att det är företagen som avgör om de ska anlita en revisor (Wallerstedt, 2009). Vidare redogör Wallerstedt (2009) att den slopade revisionsplikten kan leda till en risk om ekobrottslighet samt att bolagens legitimitet kan försämrats.

Legitimitetsteorin förklarar att organisationer ständigt strävar efter att iaktta de normer och regler som finns inom branschen. Lindblom (1994) förklarar legitimitet som ett tillstånd, som kan uppnås genom att uppfylla samhällets värderingar och krav. Detta gör företagen genom att iaktta de normer och regler som finns inom branschen de är verksamma inom (Deegan & Unerman, 2011). Eftersom legitimitet är dynamiskt, måste företagen ständigt anpassa sig till förändringar som sker i omgivningen för att kunna underhålla sin legitimitet (Ibid). Enligt O'Donovan (2002) är det svåraste med legitimitet att underhålla och reparera legitimiteten. Företagen anlitar revisor för att de är måna om allmänhetens intryck och revision anses som legitimering (Carrington, 2010). Även myndigheter har vissa normer och lagar som bolagen måste följa i mån att de ska fortsätta sin verksamhet där bland annat i Skatteverkets blanketter kan bolagen kryssa för rutan ifall bolaget anlitar revisor eller inte (jmf Skatteverket, 2002). Vidare kan bolagets val av ruta vara avgörande för Skatteverkets granskning av bolagets rapportering.

Legitimitet är något som både etablerade och nyetablerade företag behöver skaffa samt upprätthålla. För etablerade bolag gäller det att ständigt jobba på att upprätthålla sin legitimitet och genom att behålla kvar sin revisor kan etablerade bolag lyckas behålla sin legitimitet. För etablerade bolag kan detta problem vara enklare då företagen har varit etablerad under en längre period och vet vikten av revision. Nyetablerade bolag behöver uppnå legitimitet från start. Revisorn anses som legitimering som kan försäkra omgivningen att företaget följer deras krav. För nyetablerade företag gäller det att uppnå legitimitet för att kunna överleva på lång sikt, då är

revisor en utav faktorerna som framför legitimitet kan bolaget skapa en stark grund redan från start.

Föreställningar: Revisionen leder till att bolagen kan anses vara legitima. Legitimitet behöver uppnås och upprätthållas och att anlita revisor är en utav de viktigaste faktorerna för att anses vara legitim av omgivningen.

3.5.3 Tradition

Genom den institutionella teorin kan organisationers beteende förklaras genom att anpassa sig till sociala och institutionella förändringar (Neu & Simmons, 1996). Enligt Zetterqvist-Eriksson (2009) förklarar institutionella teorin handlandet i organisationer följs av det som tas för givet och att organisationer påverkas av omgivningen som i sin tur består av andra organisationer. DiMaggio & Powell (1983) menar organisationer har en tendens till att härma sin omgivning för att på så sätt försöka ”smälta” in. Även (Artsberg 2005) avser att en förklarande faktor till institutionellteori kan vara att människor ofta agerar utifrån vanor att göra på ett visst sätt. För att uppnå acceptans och legitimitet av omgivningen är det viktigt för bolagen att ständigt anpassar sig till branschens förändringar. Förväntningarna inom branschen kan vara att revisorn ska medföra professionalitet och följa de redovisningsstandarder som kan finnas i branschen (Deegan & Unerman , 2011). Enligt Dillard, Rigsby & Goodman (2004) används redovisningen för att förstärka företagets legitimitet.

Etablerade företag som alltid haft revisor kan ha en tendens att följa den traditionen. Det torde vara så att etablerade bolag kan ha svårare att överge traditionen samt anpassa sig till att på egen hand sköta den finansiella informationen. Detta kan även visas i UC-s (2012) undersökning där 68 procent av etablerade bolag väljer att fortsätta anlita revisor. Trots att undersökning visar att endast 26 procent av de nyetablerade bolagen väljer att anlita revisor anser vi att det är viktigt att följa omgivningens krav för att uppnå acceptans och därmed öka chanserna att överleva. I en bransch där det finns en tradition om att ha revisor är det viktigt för både etablerade och nyetablerade företag att följa den tradition för att på så sätt uppnå legitimitet.

Föreställningar: Tradition påverkar bolagens val att anlita revisor. Nyttan med revision i detta fall är att bli accepterad av omgivningen samt att uppnå legitimitet.

3.5.4 Trygghet

Intressenterna kan ha en viktig och avgörande roll i den upplevda nyttan med revision. Intressentteorin handlar om organisationers interaktion med dess intressenter (Jones, Felps, & Bigley, 2007). Då det finns många olika intressenter att tillfredsställa menar därför Thomasson (2009) att bolaget ska tillfredsställa först och främst de intressenter som tycks vara viktigast. Thorell & Norberg (2005) menar att revisorn ska ta hänsyn till samtliga intressenter vid revidering av bolaget. Enligt studie gjord av Collis (2010) har det identifierats att banker och kreditinstitut i Danmark har det största inflytandet på valet att anlita revisor medan i England är det leverantörer och kreditgivare som har störst inflytande. Tydligt anser kreditgivare att revisorn inger en trygghet och trovärdighet genom revision Carey et al. (2000).

Revision skapar en trygghet gentemot intressenter genom att revision kan ses som en försäkring. Detta kan se olika ut beroende på om företaget är etablerat eller nyetablerat. För etablerade företag är det viktigt att fortsätta med revision för en fortsatt trygghet gentemot intressenter. Nyetablerade företag är från start i behov av kapital som kan skaffas genom att intressenter investerar i företaget. Revisionen leder vidare till trygghet och till att intressenter ”vågar” fortsätta eller börja investera i företaget.

Föreställningar: Nyttan med revision är att tillfredsställa olika intressenter för att på ett enklare sätt kunna skaffa finansiella resurser genom att intressenter ”vågar” investera i bolaget.

3.6 Modell

Utifrån teorin har en modell sammanställts vilket syftar till att förklara nyttan med revision som avspeglas i valet att anlita revisor för etablerade och nyetablerade bolag. Modellen nedan förklarar sambandet mellan nyttan med revision och val att anlita revisor:

Nyttan med revision

Kontroll

Legitimitet

Tradition

Trygghet

Val att anlita revisor

Etablerade

Nyetablerade

Modell 1: Upplevd nytta

4 Empirisk Metod

I detta kapitel presenteras de metodval vår undersökning bygger på. Vidare presentera studiens tillvägagångssätt.

4.1 Litteratursökning

Studien är mestadels baserad på vetenskapliga artiklar samt annan relevant litteratur kopplad till ämnet revision. På så sätt har vi kunnat skapa en helhetssyn om revisionens nytta för små bolag. Användningen av vetenskapliga artiklar anser vi resulterar till att studien får en högre trovärdighet och tillförlitlighet. Vid valet av vetenskapliga artiklar togs hänsyn till artiklarnas publiceringsdatum samt relevans till både revisionens nytta och de teoretiska aspekter som vi har valt att belysa. Valet att använda artiklar med äldre publiceringsdatum grundar sig på att deras innehåll fortfarande anses vara aktuellt. Vidare har vi använt oss utav litteratur som behandlar revisionens roll i samhället samt litteratur från tidigare högskolekurser som finns tillgängliga på högskolans bibliotek. En bok som vi har valt att utgå ifrån är boken om *Revision* skriven av Thomas Carrington (2010). Anledningen till valet är att vi anser att författaren tar upp väsentliga perspektiv angående nyttan med revision. Den tar dessutom upp ett antal särskilda förhållanden. Utgångspunkten för studien ligger i revisionspliktens avskaffning, därför har det varit relevant att gå igenom till exempel regeringens proposition till slopad revisionsplikt samt nuvarande lagstiftning om företag och revision.

Informationen till vår studie har samlats in genom sökningar via elektroniska databaser Summon samt Diva som finns tillgängliga för studerande vid Högskolan i Kristianstad. Engelska sökord har används vid sökning av vetenskapliga artiklar. Dessa är bland annat: auditor, audit quality auditor regulation, institutional theory, stakeholder theory, agency theory. Databasen ReTriver har vi använt för att hitta information om bolagen som vi valt att intervjua.

4.2 Datainsamlingsmetod

4.2.1 Ansats

Syftet med studien är att utforska hur den upplevda nyttan av revision påverkar valet att anlita en revisor för etablerade och nyetablerade bolag. Av denna anledning valdes kvalitativ metod då vi

söker efter mer djupgående förståelse för valet att anlita en revisor. Vidare är intervjuer ett bra sätt att ge ytterligare insikt i den grundläggande kunskap som redan finns (Darmer & Freytag, 1995).

4.2.2 Metod

Information som samlas in för forskningsändamål kan bearbetas och analyseras genom en kvalitativ eller kvantitativ metod (Denscombe, 2009). Kvantitativ metod fokuserar på att studera många enheter på ett standardiserat och strukturerat sätt för att få mätbara resultat vid datainsamlingen och analysen (Patel & Davidsson, 2003) Den kvalitativa metoden syfte är att skapa djupare förståelse inom forskningsobjektet. Förståelsen kan uppnås genom att forskaren studerar fenomenet med närhet och noggrannhet (Ibid). Det finns flertal sätt att utföra en studie kvalitativt. Denscombe (2009) menar att kvalitativ forskningsmetod kännetecknas av metoder som till exempel; intervjuer, dokument, observationer och frågeformulär. Motiveringen till varför vi valde en kvalitativ metod är att vi anser att den formen av undersökning stödjer vårt angreppssätt och fångar vår problemformulering på ett bra sätt. Dessutom möjliggör den kvalitativa metoden för oss att göra personliga intervjuer med representanter för små bolag för att få djupare förståelse hur dessa uppfattar nyttan med revision och hur denna uppfattning påverkar deras val att anlita en revisor. Att genomföra intervjuer med ett mindre antal respondenter leder till vi tillhandhåller detaljrik information för studien. En nackdel med att genomföra undersökningen med en kvalitativ metod är att studien kan påverkas av våra egna underliggande värderingar. En annan nackdel är att det inte går att dra generella slutsatser utifrån intervjuresultaten eftersom det är få respondenter som kan uppfatta saker och ting annorlunda (Arbnor & Bjerke, 1994).

Saunders et al. (2007) redogör för två former av data som hämtas fram vid användning av dessa metoder. Primärdata är sådan information som samlas in just för den undersökta studien och syftar till att kunna besvara studiens problemställningar. Vidare anser Saunders et al.(2007) att data som samlats in för annat syfte men som kan underlätta att besvara studiens problemformulering är sekundärdata. I vår studie har vi använt oss utav primärdata som består av det empiriska materialet vi samlat in genom intervjuer med ägare till små bolag som påverkats av revisionsplikten vilket även ligger till grund för vår analys.

4.3 Kvalitativ undersökning

4.3.1 Urval

Eftersom tidsperspektivet har en betydande roll vid informationsinsamling valde vi att genomföra intervjuerna med företag som vi redan känner till. Det vill säga vi har använt oss utav bekvämlighetsurval där graden av tillgänglighet bestämmer vilka företag som deltar i undersökningen (Saunders et al. 2007). Enligt Christensen et al. (2008) medför bekvämlighetsurval hur representativt resultatet är. Tidssparandet har resulterat till att vi har möjligheten att spendera mer tid på att tolka och analysera den insamlade informationen. Urvalet medför att vi går miste om möjliga insikter från andra företag och typer av företag.

Undersökningen omfattar intervjuer med ägare till elva bolag inom olika branscher. Fokus ligger i att diverse bolagen är små bolag som ligger inom BFL (SFS1999:1078) gränsvärden. Respondenterna samt företagen som är med i undersökningen har vi valt hålla anonyma. Detta mestadels för att respondenterna kan antas ha det lättare att uttrycka sig då de är anonyma. Vi valde att kontakta bolagen personligen. Den personliga kontakten ansåg vi var det enklaste sättet för att förklara för ägarna i respektive bolag vad vår undersökning gick ut på.

Frågorna i undersökningen syftar till att vara öppna frågor där respondenten fritt får tala om kring ämnet. Vissa inledande frågor har som syfte att ta reda på respondentens (som i många fall är ägare) erfarenheter inom revision för att på så sätt försöka finna samband mellan bolagen.

4.3.2 Intervjuform

Enligt Darmer & Freytag (1995) kan kvalitativa intervjuer klassificeras utifrån deras struktureringsgrad där det skiljs således mellan strukturerade intervjuer, semistrukturerade intervjuer samt ostrukturerade intervjuer. Semistrukturerad intervju innebär att intervjuaren med hjälp av redan förutbestämda frågor försöker skaffa konkret information. En annan viktig aspekt i semistrukturerade intervjuer är att intervjuare följer frågeformuläret, men ger respondenten utrymme att själv formulera och fördjupa sina svar (Darmer & Freytag, 1995). En semistrukturerad intervju innebär att intervjuaren utgår ifrån en slags checklista med som innehåller teman och frågor som den vill få svar på. Intervjuaren har vidare i detta fall som uppgift att se till att intervjun omfattar samtliga ämnen på listan (Ibid). Ostrukturerade intervjuer

handlar mestadels om att den intervjuade i stor utsträckning får friheten att bestämma vad han eller hon vill tala om och intervjuaren intar en mer lyssnande roll (Ibid).

Vi har valt att genomföra vår undersökning genom semi- strukturerade intervjuer. Denna form av intervju passar enligt Damer & Freytag (1995) bäst för målinriktade intervjuer där intervjuaren har klart för sig om vad han eller hon vill ha kunskap om. Valet av semistrukturerade intervjuer beror på att vi vill att respondenten ska få utrymme att öppet tala om ämnet för att på så sätt fånga den intervjuades perspektiv samtidigt som att vi kan ställa specifika frågor som vi vill få svar på.

Vad som är viktigt att påpeka vid studier genomförda med kvalitativ metod är det som kallas för intervjuareffekten. Med det menas att, samspelet mellan intervjuare och respondent påverkar svaren som respondenten ger. Saunders et al. (2007) förklarar att intervjuareffekten innebär att, intervjuaren påverkar respondentens svar genom kroppsspråk, betoning och val av ord. Vilket vidare leder till att respondenten ger det svar som han eller hon tror är rätt.

4.3.3 Intervjuguide

Intervjuguiden fungerar som underlag för intervjuerna och finns i två versioner, en för *bolag som har revision* samt en för *bolag som inte har revision*. Varje version är i sin tur uppdelad i underkategorier, *inledande frågor*, *nyttan med revision* (se bilaga 1) samt *orsaker att inte anlita revisor* (se bilaga 2).

Inledande frågor syftar till att få en övergripande bild av bolaget och dess ägare. Frågorna under rubriken *nyttan med revision* syftar till att behandla respondentens egna reflektioner kring nyttan med revisor samt varför bolaget har valt av att anlita revisor. *Orsaker till att inte anlita revisor* behandlar frågor kring varför bolaget inte vill anlita revisor.

Bolag som har revision - Fråga 1 till 3 som ställdes till bolag som anlitar revisor syftar till få en inblick i respondentens (som i de flesta fall är ägaren) befattning, erfarenheter samt hur länge bolaget har varit verksamt. Fråga 4 som syftar till att ta reda på vilken revisionsfirma bolaget använder för att på så sätt förstå om de använder någon utav de stora revisionsfirmorna eller har någon form av personligt samband med revisorn.

Fråga 5 till 7 inom kategorin bolag som anlitar revisor ställdes för att avgöra innebörden av revision samt att få inblick i vem som sköter företagets bokföring. Med fråga 8 vill vi få en

djupare inblick i bolagets egna åsikter om varför de har valt att anlita revisor. På så sätt kan vi även jämföra om svaren skiljer sig från respondenter för etablerade och nyetablerade bolag.

Frågorna 9 till 12 formades utifrån den teoretiska referensramen där vi vill få en inblick hur bolagen resonerar kring legitimitet, kontroll samt trygghet. Dessa faktorer är de tre grundfaktorer som vi anser påverkar den upplevda revisionsnyttan hos etablerade och nyetablerade bolag. Fråga 13, syftar till att ge underlag om bolaget kommer att behålla sin revisor i framtiden.

Bolag som inte har revision - Fråga 1 till 3 ställdes till bolag som inte har revisor för att på så sätt få en inblick i respondentens (som i de flesta fall är ägaren) befattning, erfarenheter samt hur länge bolaget har varit verksamt.

Frågorna 4 till 6 ställdes till bolag som inte anlitar revisor mestadels för att även förstå deras perspektiv till revisionens innebörd. Fråga 7, handlar om att upplysa orsakerna till varför bolagen inte har valt att anlita en revisor.

Fråga 8 syftar till att förmedla om det har förekommit några konsekvenser eller förändringar i bolagens val att inte anlita revisor. Fråga 9 upplyser bolagens framtidsplaner, det vill säga om bolagen kommer att anlita en revisor i framtiden.

4.3.4 Reliabilitet

Saunders et al. (2007) menar att reliabilitet i en undersökning handlar om att datainsamlingsmetoderna ska ge logiska resultat. Medan andra författare anser att reliabiliteten mäter tillförlitligheten i en undersökning vilket innebär att upprepade mätningar ger samma resultat. Därmed uppnås hög reliabilitet när olika undersökningar av ett och samma fenomen visar samma resultat. Bryman & Bell (2005) menar att reliabilitet är ett begrepp som används vid kvantitativa forskningsmetoder och att det möjligtvis går att använda andra mått vid den kvalitativa forskningen. Begreppet innefattar trovärdighet och handlar om att informationen som ställs till förfogande ska vara tillförlitlig. För att vår information ska vara i enlighet med vad Bryman & Bell (2005) menar är tillförlitlig så har vi använt oss utav information som är skriven i böcker, vetenskapliga artiklar och lagtexter. Vi anser att vi uppnått hög reliabilitet eftersom vi i det teoretiska ramverket använt till övervägande del vetenskapligt material. Samtidigt är de undersöka bolagen i studien relativt homogena eftersom de omfattas av frivillig revision och

lyder under samma lagstiftning vilket gör att tillförlitligheten i det empiriska materialet är högt. Vi har även vid intervjun utgått från en intervjuguide och försökt vara så tydliga som möjligt i formuleringarna av frågorna.

4.3.5 Validitet

Saunders et al. (2007) förklarar kort att validitet avser att mäta det som avsetts till att mätas. Validitet kan delas upp i inre och yttre validitet. Den inre validiteten handlar i största grad om forskaren mäter det han eller hon tror sig mäta och om resultaten återger den verklighetsbild som finns. Den yttre validiteten omfattar däremot hur resultaten från en specifik undersökning är tillämpningsbar i andra likartade situationer (Bryman & Bell, 2005). Vi anser att vår studie har hög validitet eftersom vi utgår från vad som nämns i relevant teori vid formuleringen av våra intervjufrågor. Vid personliga intervjuer finns en närhet till respondenten, vilket leder till att intervjuaren har möjligheten att fråga det som efterfrågas. Ärlighet är en viktig part som bidrar till ökad pålitlighet. Respondenternas anonymitet i studien kan ha en medverkan på respondenternas ärlighet, vilket kan öka pålitligheten i svaren.

4.3.6 Källkritik

Faktum att vi innehar en viss kunskap om studiens ämne underlättar för oss när det gäller att tolka källor kritisk. Vi har under hela uppsatsens uppbyggnad försökt att vara opartiska och tolka källorna objektiv och kritiskt. I samband med intervjuerna så har samtliga respondenter fått ta del utav intervjuguiden. I och med detta så kan respondenterna ha möjlighet och förbereda sina svar och därmed inte vara helt ärliga vilket kan anses vara negativt. Alla respondenter kommer att vara anonyma vilket underlättar för att de ska vara ärliga.

4.4 Dataanalys

För att få djupare kunskap om nyttan med revision genomförs en kvalitativ undersökning. Patel och Davidson (2003) förklarar att det kan användas egna varianter och tolkningar av det kvalitativa materialet. Intervjuerna genomförs genom inspelning av respondenternas svar, för att på så sätt fånga upp och säkra all information. Det inspelade materialet bearbetar vi tillsammans och omvandlar det till text. Texten analyseras vidare för att på så sätt finna likheter samt olikheter

mellan etablerade och nyetablerade bolag. Analyser bygger på att bearbeta och noggrant tolka informationen som vi har fått från våra respondenter.

5 Empiri och Analys

I kapitlet empiri och analys presenteras det empiriska materialet som samlats in från undersökningarna . Materialet bearbetas för att sedan analyseras.

5.1 Inledning

Intervjuer har genomförts med representanter för små aktiebolag som är verksamma inom Kristianstad kommun. Bolaget uppfyller kraven som finns för att klassas som små bolag samt kraven för att inte behöva anlita revisor. Intervjuerna genomfördes med ägaren till respektive bolag för att på så sätt kunna få en djupare inblick i deras val av att anlita eller inte anlita revisor. Bolagen är verksamma inom olika branscher. Detta ger en viss bredd på empirin och spridningen kan även resultera till att undersökningen bidrar till en bättre förståelse för varför små bolag oavsett bransch, väljer att anlita en revisor trots att de inte är förpliktigade till det.

Nedan presenteras kort information om bolagen samt den information som framkommit under intervjuerna med våra respondenter. Vi har valt att inte skriva ut företagsnamnen utan benämna bolagen för bolag A, B, C, D, E, F, G, H, I, J och K för att respondenterna ska kunna vara anonyma.

Bolag A

Etablerat bolag som bedriver verksamhet inom hälsa och sjukvård, omsatte cirka tre MSEK, 4 anställda och cirka 800 TKR i balansomslutning. Väljer att anlita revisor.

Bolag B

Etablerat bolag som bedriver taxiverksamhet, omfattas av frivillig revision och kan välja att anlita revisor eller inte. Väljer att anlita revisor.

Bolag C

Etablerat bolag som bedriver rådgivning, förmedling av försäkringar och fonder, omsatte cirka två MSEK, två anställda och cirka 750 TKR i balansomslutning. Väljer att anlita revisor.

Bolag D

Etablerat bolag som bedriver handel med damkläder. Omsatte cirka två MSEK, två anställda och cirka 500 TKR i balansomslutning. Väljer att inte anlita revisor.

Bolag E

Etablerat bolag som bedriver detaljhandel med kläder och accessoarer. Omsatte cirka en MSEK, två anställda och cirka 580 TKR i balansomslutning . Väljer att inte anlita revisor.

Bolag F

Etablerat bolag som bedriver frisörverksamhet. Omsatte cirka 500 TKR, en anställd och ungefär 80 TKR i balansomslutning. Väljer att inte anlita revisor.

Bolag G

Nytablerat bolag som bedriver butikshandel med zoologiska artiklar. Omsatte omkring två MSEK, tre anställda och ungefär 750 TKR i balansomslutning. Väljer att anlita revisor.

Bolag H

Nytablerat bolaget som bedriver handel med inredning, vitvaror och armatur. Omsatte omkring 4 MSEK, en anställd, cirka 1 MSEK i balansomslutning. Väljer att anlita revisor.

Bolag I

Nytablerat bolag som bedriver gymverksamhet. Omsatte cirka 500 TKR, en anställd och cirka 450 TKR i balansomslutning. Väljer att anlita revisor.

Bolag J

Nytablerat bolag som bedriver ortopedmedicinsk verksamhet. Omsatte ungefär tre MSEK, två anställda och ungefär 600 TKR i balansomslutning. Väljer att inte anlita revisor.

Bolag K

Nytablerat bolag som bedriver skönhetsvårdsverksamhet. Omsatte ungefär 750 TKR, en anställd och ungefär 250 TKR i balansomslutning. Väljer att inte anlita revisor.

5.2 Kunskapstillförsel och förbättring

Enligt regeringens proposition (2009/10:204) skapar revisionen vissa garantier för att företagets redovisning avspeglar företagets ställning och resultat på ett korrekt sätt. Revisorns oberoende granskning medför en ökad kvalitet på bolagets finansiella information (Carrington, 2010).

5.2.1 Etablerade bolag

Den största anledningen till att bolagen A och B anlitar en revisor är för att representanterna har dålig kunskap inom ekonomi. Respondent A påpekar även att revisorns kunskapstillförsel bidrar till att minimera fel som kan uppstå och därmed skapa en trygghet hos ägaren. Respondent B anser att revisorn underlättar det dagliga arbetet för honom. Seriositet, professionalitet och bransch tradition anses vara betydelsefulla orsaker till att Respondenten i bolag C väljer att anlita revisor. Vidare är respektive ägare för bolagen överens om att revisorn medför en viss legitimitet gentemot myndigheter.

5.2.2 Nyetablerade bolag

Bristen på kunskap är en faktor som ligger till grund för både bolag G och H:s val att anlita revisor. Ägaren i bolag G anser att revisorn medför en viss förbättring i företagets bokföring och redovisning vilket medför att allt utförs på ett lagenligt sätt. Representanten för bolag H förklarar att revisorn skapar en högre trovärdighet gentemot leverantörer samt att bolaget anses vara mer professionellt. Trots att respondent I har kunskapen som krävs för att hantera redovisningen är valet att anlita revisor baserat på säkerhet och trygghet. Även för nyetablerade bolagen anses det att revisorn medför att lagar och normer följs.

5.2.3 Analys av kunskapstillförsel och förbättring

Det framgår tydligt i intervjuerna att en avgörande faktor till att både de etablerade och nyetablerade bolagen väljer att anlita revisor är bristande kunskap inom revision (se tabell 1). Brist på kunskap kan bero på att ägarna till bolagen är verksamma inom branschen som inte kräver någon ekonomisk utbildning. Om bolagen upprättar redovisningen på egen hand kan kvalitén komma till att påverkas på ett negativt sätt. Deras val att anlita revisor kan stödjas av Carrington (2010) förklaring till revision som förbättring. Revision som förbättring handlar om att revision ska skapa kvalitet av ett företagens finansiella information (Carrington, 2010). Två av

bolagen anser att professionalitet är en av orsakerna till att de valt revisor vilket kan bero på att det finns en tradition inom branschen att anlita revisor. Traditionen kan avspeglas i de institutionella kraven och påverkan som finns inom branschen, i detta fall att anlita revisor. Genom att bolagen anpassar sig efter de institutionella kraven kan de både uppnå acceptans och legitimitet. Om företaget avviker från omgivningens krav kan det anses minska företagets legitimitet som även kan leda till minskade konkurrensfördelar (DiMaggio & Powell, 1983). Det framgår inga tydliga skillnader i valet att anlita revisor mellan etablerade och nyetablerade bolag.

5.3 Trygghet

Revision definieras enligt FAR (2006) som ett kritiskt granskande, bedömande och uttalande om företagets redovisning och förvaltning. Revisionen kan ses som en extra säkerhetskontroll som kvalitetssäkrar räkenskaperna, ser till att lagar och regler följs och minskar även riskerna för ledare och ägare av företaget (Carrington, 2010). Vidare kan revisorns godkännande av redovisning ge en trygghet samt trovärdighet för omgivningen (Carrington, 2010).

5.3.1 Etablerade bolag

Respondenterna svarar olika på frågan om vad revisionen innebär för bolaget. Ägarna för bolag A, C och F samtycker om att revision innebär en form utav försäkran där ägarna försäkras sig i där revision skapar ordning och reda på företagets finansiella situation. Vidare ses revision som en kontroll av bolagets ekonomiska situation. Enligt Respondent B anses revision skapa ett trovärdigt och pålitligt intryck till omgivningen. På så sätt underlättas kommunikationen mellan bolag och myndighet. Respondent D uppfattar revision som en form utav delegering där ägaren lämnar över ansvaret för den finansiella informationen till revisorn. Revisionen innebär för Respondent E att det ska underlätta för bolaget att följa lagar och förordningar. Revision skapar även ett legalt intryck för omgivning.

5.3.2 Nyetablerade bolag

För bolag G anses revisionen medföra en försäkring om att företagets verksamhet fungerar. Samtidigt nämner respondenten att revision ses som en extra säkerhetskontroll av företagets löpande redovisning. Resonemanget ovan ligger i linje med bolag I:s förklaring om revisionens innebörd. Respondenterna I och J nämner att revision medför en säkerhet att det har blivit rätt på den finansiella rapporteringen det vill säga att allt är i sin ordning. Respondenten J har samma

åsikt som Respondenten G när det gäller att revision medför en extra säkerhetskontroll av bolagets räkenskaper. För Respondenten K anses revision skapa en överblick av bolagets ekonomi.

5.3.3 Analys av trygghet

Det framgår att etablerade bolag som har revisor anser att det medför en trygghet av att den finansiella rapporteringen är i sin ordning genom den extra kontroll som skapas av revision. Vidare anses revisionen skapa en övertygande bild av verksamhetens ekonomiska ställning gentemot omgivningen. Dessa resonemang ligger inom ramarna av Carrington (2010) syn på revisionens innebörd. Vi uppfattar att etablerade bolag som har varit verksamma under en längre period har varit med om både ekonomiska upp och nedgångar, denna erfarenhet innebär att bolagen har en klarare bild av revisionens mening.

För nyetablerade bolag som har valt att anlita revisor anses försäkring vara en av revisionens största mening. Försäkring anses vara en extra säkerhetskontroll av bolagets finansiella ställning, det vill säga att allt är i sin ordning. Försäkring och trygghet är faktorer som framkommer tydligt bland representanternas svar om revisionens innebörd. Utifrån ägarnas åsikter kan vi resonera att ägarna kan känna sig trygga med att revisorn medför en viss försäkring om att bolagets ekonomiska ställning är i sin ordning. Vidare kan revisorns inflytande även ha en viss påverkan på intressenternas syn på bolaget, det vill säga intressenterna kan känna en viss trygghet om att bolagets räkenskaper är trovärdiga. Carrington (2010) förklarar att revisorns godkännande av redovisning skänker en trygghet samt trovärdighet gentemot omgivningen. Vare sig bolagen är etablerade eller nyetablerade kan vi finna likheter i svaren angående ägarnas åsikter om revision.

Etablerade bolag utan revisor tycks ha olika uppfattningar om revisionens innebörd. Ett av bolagen tycker att revision innebär delegering av uppgifter. Vi uppfattar utav respondentens intryck att bolaget haft dåliga erfarenheter med sin tidigare revisor vilket påverkar att de anser att revision innebär att revisorn endast skrev på papperna och inget mer än så. Vidare anses revisionen för två av bolagen skapa ett legalt intryck samt kontroll över den finansiella rapporteringen. Deras resonemang hänger ihop med den uppfattning som etablerade bolag med revision har. Två av bolagen som inte anlitar en revisor tycker att revision skapar ett legalt intryck, vidare framkommer det att dessa bolag använder sig utav redovisningskonsultation. Därmed antar vi att eftersom bolagen är etablerade, behöver de fortfarande upprätthålla

verksamhetens legitimitet gentemot omgivningen. Eftersom bolagen inte ämnar anlita revisor kan en anställning utav en redovisningskonsult resultera till bibehållande av legitimitet. Denna strategi kan stärkas utav Schuman (1995) och O'Donovan (2002) som menar att legitimitetsstrategier används för att antingen uppnå, upprätthålla eller reparera legitimitet. Enligt O'Donovan (2002) är det svåraste med legitimitet att underhålla och reparera det.

De i studien ingående ägarna för nyetablerade bolag utan revisor har olika uppfattningar om revision. Ett av bolagen nämner att revision medför ordning som även kan ses som en säkerhet. Anledningen till detta resonemang kan förklaras av att bolaget får extern hjälp av en kunnig bekant för att sköta redovisningen. Vi ser denna handling som en form utav delegering där ägaren delegerar ut uppdraget till en extern part som i detta fall är en kunnig bekant för att ta tillvara på ägarens intressen. Utgångspunkten för detta problem skapas då ägaren (principalen), delegerar uppgifter till kunnig bekant (agenten) för att ta tillvara på principalens intressen (Johansson et al. 2005). Ett bolag nämner även att revision medför en överblick av företagets ekonomi. Även detta bolag har hjälp av en kunnig extern part för att sköta redovisning. Detta kan tyda på att bolagen inte är speciellt insatta i revisorns uppgifter

5.4 Legitimitet, trovärdighet och tradition

Tidigare i analysen har vi nämnt att revision medför en trygghet, försäkring och legitimitet för både ägare och intressenter (Carrington, 2010). För vissa bolag kan det finnas antingen direkta eller indirekta krav från intressenter om att anlita revisor. Att tillfredsställa alla intressenter för små bolag är något som är både svårt och kostsamt (Ax et al. 2005). Därför menar Thomasson (2009) att det viktigaste för små bolag är att tillfredsställa de intressenter som anses vara betydelsefulla.

5.4.1 Intressenternas krav på etablerade bolag

Representanter för etablerade bolag med revisor förklarar att det inte finns några direkta krav av deras intressenter om att anlita revisor. Trots detta förklarar Respondenten A att vid ett tidigare tillfälle då bolaget skulle hyra lokal för sin verksamhet krävde hyresvärderna att gå igenom bolagets kreditvärdighet. Respondent C menar att det inte finns något krav men att då alla inom branschen väljer att anlita en revisor så är det viktigt att bolaget följer branschens tradition.

5.4.2 Intressenternas krav på nyetablerade bolag

Även ägarna för nyetablerade bolag med revisor förklarar att det inte finns några intressenter som ställer krav på att bolagen ska anlita revisor. Däremot menar representanten för bolag G att om bolaget eventuellt skulle haft skulder eller lån, kan det framkomma krav från kreditinstitut och leverantörer att bolaget skall ha revisor. Därmed kan leverantörer och kreditinstitut försäkra sig om att bolaget kan betala tillbaka sina skulder. Ägaren för bolag H nämner att bolaget inte har något krav från sina intressenter, eftersom bolaget alltid har anlitat revisor kan deras trovärdighet komma att påverkas om de nu väljer att avsäga revisorn. Respondent H påpekar att då bolaget har oftast stora leveranser kan det finnas ett indirekt krav att anlita revisor för att skapa ett starkare förtroende till leverantören samtidigt som bolagets legitimitet stärks. Representanten för bolag I påpekar att bolaget möjligtvis hade haft det svårt att få ett lån när bolaget grundades, om det inte hade haft revisor. Därför var det rekommenderat att bolaget skulle anlita en revisor för att öka deras trovärdighet.

5.4.3 Analys av intressenternas krav på revision

För både nyetablerade och etablerade bolag som har revisor ser svaren ut på ett likartat sätt, att bolagen inte har några direkta krav på sig för att anställa revisor. Trots det är ägarna i respektive bolag eniga om att det är viktigt för bolagens trovärdighet samt legitimitet att anlita en revisor. För ett av bolagen var det speciellt viktigt att branschens tradition följs, detta bolag är verksamt inom finanssektorn. Detta val kan enligt Deegan & Unerman (2011) speglas genom att företaget påverkas av de kulturella förväntningarna som finns inom branschen. Traditionen påverkas även av påtryckningar utifrån andra organisationer som har stort inflytande på branschen samt kulturella förväntningar från samhället där företaget är verksamt (DiMaggio & Powell, 1983). Eftersom både etablerade och nyetablerade bolag anser att det finns indirekta krav från intressenterna att bolagen ska anlita revisor är det ytterst viktigt för dem att behålla deras trovärdighet och legitimitet. Företagen behöver legitimitet för att skaffa resurser, minimera risker och kostnader, detta genom att skapa ett förtroende hos leverantörer. Enligt Aaltonen (2013) måste bolagen ständigt lägga ner resurser på att upprätthålla sin legitimitet och därmed öka sin trovärdighet.

5.4.4 Konsekvenser utan revision

Frågan om val att inte anlita revisor har inneburit några konsekvenser eller förändringar ställdes till både etablerade och nyetablerade bolag utan revisor. Ägarna för etablerade bolag utan revisor, Respondent D och Respondent E menar att det inte har framkommit några konsekvenser eller förändringar för bolaget ur intressenternas aspekt. Även ägaren för bolag G instämmer till resonemanget samt menar att bolaget har minskat sina kostnader avsevärt. Även i nyetablerade bolagen utan revisor, förklarar Respondenterna J och K att valet inte inneburit några konsekvenser eller förändringar. Respondenten J hävdar att detta kan bero på att bolaget redan från start valde att inte anlita revisor.

5.4.5 Analys av konsekvenser

Enligt UC (2013) kan kreditvärdigheten försämrats för bolag utan revisor. UC (2013) påpekar även att kvalitén på bokslutet har försämrats för bolag som har valt bort revisorn. Detta resonemang stöds inte av ägarna för bolagen som vi har intervjuat. Ägarna tycker inte att bolagen har känt av några som helst förändringar. Vad som är viktigt att poängtera är att bolagen är verksamma inom olika branscher samt att det är både bolag som har varit verksamma under en längre tid och nybildade bolag. Nyetablerade bolag hävdar även att det kan bero på att bolagen redan från start valde att inte anlita revisor, vilket vi tycker kan vara positivt för dem. Eftersom bolagen från start väljer att inte anlita revisor måste de se till att skapa legitimitet och trovärdighet som inte är beroende utav revisorn. En annan aspekt som kan ha en betydelse för nyetablerade bolag är att bolagen kan vara verksamma inom en bransch där det inte finns någon tradition till att anlita revisor.

Bolag E och L anlitar en godkänd revisor för att sammanställa bokslutet, bolag F och G anlitar redovisningskonsulter till att utföra bokslutet. Bolag K använder sig utav kunnig bekant till att upprätta bokslutet. Baserat på att bolagen har använt sig utav externa parter till att upprätta bokslutet märker bolagen inte av konsekvenserna och förändringar angående försämring av kreditvärdighet samt kvalitet på bokslut.

5.5 Kontroll

Enligt FAR (2006) är revisorns uppdrag att som en oberoende part försäkra ägare om att verksamheten förvaltas med hänsyn till deras intresse samt skapa en förståelse över verksamhetens finansiella situation. Revisorn kan även användas som en länk för ägare att kontrollera ledning och därmed motverka informationsgapen som kan uppstå mellan parterna (Carrington, 2010), men även som ett verktyg vars syfte är att förhindra misstag som kan uppkomma inom verksamheten (FAR, 2006). Enligt Andersson (2005) utgör revisorn en del av bolagets interna kontrollsystem.

5.5.1 Revisor som kontroll

I frågan om revisorn bidrar till att ägare har kontroll över företaget är det splittrade meningar. Bland de etablerade bolagen som anlitar revisor är uppfattningarna olika. Respondent A medgav att revisorn bidragit till att företagets redovisning är i sin ordning. Samtidigt menade ägaren att revision indirekt påverkar mängden kontroll han själv behöver utföra när det gäller företagets ekonomiska information. Representanten för bolag A fortsätter med att resonera om att revisorn inte bidrar till någon direkt kontroll över företaget utan revisorns roll är att besvara frågor och funderingar. För Respondent B bidrar revisorn till ökad kontroll över företagets administrativa arbete samt att papperna skickas in i god tid till bland annat myndigheter. Den tillfrågade ägaren i bolag C anser att revisorn inte hjälper till att ha kontroll över företaget utan att hans roll är att upprätta bokslutet. Representanten för bolaget nämner vidare att den som sköter den löpande redovisningen är den som hjälper till att kontrollera företaget. Ägaren påpekar att den som hanterar den löpande redovisningen är mer insatt i företaget och rådgör för vad som ska göras i vissa situationer och vad ägarna borde tänka på inför framtiden.

Bland de nyetablerade bolagen som valt att anlita revisor tycker samtliga att revisorn inte hjälper ägaren att kontrollera bolaget. Respondent G menar att revisorn inte förklarar för ägaren att de ska göra på ett visst sätt. Det är mer om ägaren har några tankar och funderingar, så kan revisorn tillfrågas. Till detta resonemang samtycker även Respondent H. Respondent H kompletterar med att revisorn skriver revisionsberättelsen samt uppfyller en mer vägledande roll om ägaren har funderingar. För Respondent I medför revisorn ingen kontroll över bolaget.

5.5.2 Analys av kontroll

Enligt intervjuerna är de etablerade och nyetablerade bolagen eniga om att revisorn inte medför någon direkt kontroll över företaget. Vad som dock framkommer är att majoriteten av ägarna anser att revisorn har en mer rådgivande roll att uppfylla samt att granska bolagens räkenskaper. Ägarna anser att de kan vända sig till revisorn ifall de har några funderingar samt förslag om något behöver förbättras. Även revisorn kan vända sig till ägaren ifall det uppstår något problem i form att bolaget behöver dra ner på kostnader etcetera. Enligt Andersson (2005) kan revisorn utgöra en del av bolagets interna kontroll vilket ägarna för de intervjuade bolagen inte märker av.

Carrington (2010) menar att revisorn är en slags länk där ägare kan kontrollera ledning och därmed motverka informationsgap som kan uppstå. Eftersom ägarna i åtta av bolagen är ensamma om att äga bolagen samt att i tre av bolagen framkommer delägarskap kan det inte uppstå något informationsgap. Detta betyder att ägare och ledning oftast är en och samma person samt att den interna kontrollen därmed blir ensidig. I större bolag är ägare och ledning separerade vilket kan medföra att det uppstår ett informationsgap. Därmed kan revisorn bidra till ökad kontroll för ägare.

5.6 Orsak till att inte anlita revisor

Utifrån regeringens utredning 2008 skulle slopandet av revisionsplikten leda till minskade kostnader för revision i små bolag (Regeringen, 2008). Kostnadsaspekten har idag en avgörande roll till varför små bolag väljer att inte anlita en revisor. Eftersom kostnaden för revision inte kan bevisas överstiga dess nytta väljer vissa bolag att inte anlita revisor (Thorell & Norberg, 2005).

5.6.1 Etablerade bolag

Orsaken till varför bolag D inte anlitar revisor anses av respondent D vara kostnaden samt att bolaget inte får den nytta i jämförelse till det pris som betalas. Ägaren till bolag E är enig till att revisorn medför en stor kostnad för bolaget samt att bolaget istället väljer att anlita en redovisningskonsult. Respondent E anser att redovisningskonsulten gör ett minst lika bra jobb som revisorn. Representanten för bolag F förklarar att sedan bolaget inte längre anlitar en revisor har de kunnat sänka sina kostnader med en tiondel.

5.6.2 Nyetablerade bolag

Ägarna i de nyetablerade bolagen förklarar att det inte finns något behov att anlita revisor mestadels på grund av att bolagen har en kunnig bekant som sköter redovisningen. Dessutom framgår det att ägarna från bolagets början valde att inte anlita revisorn därmed finns inget behov till att anlita en revisor. Ägaren till bolag J påpekar att valet beror på att det är kostsamt för bolaget att anlita revisor. Bokslutet för bolag K lämnas till revisionsbyrån för att upprättas på grund av att ägaren saknar kunskap för att utföra det på egen hand.

5.6.3 Analys av varför bolagen inte väljer revisor

För etablerade bolag framkommer det att den största orsaken till att bolagen inte väljer att anlita revisor är att det är en stor kostnad för bolaget. Dessutom förklarar ägarna att bolagen inte får den nytta för priset som betalas. Thorell och Norberg (2005) förklarar att eftersom kostnaden för revision inte kan bevisas överstiga dess nytta väljer vissa bolag att inte anlita revisor. För nyetablerade bolag utan revisor anses det inte finnas något behov av att anlita revisor på grund av att bolagen från start valde det. Även för nyetablerade bolag är kostnaden en bidragande orsak till att bolagen inte väljer att anlita revisor.

5.7 Tabell empirisk analys

Tabellen nedan är en sammanställning av respondenternas svar på intervjufrågorna. Syftet med tabellen är att ge en översikt över svarsresultaten, redogöra för likheter och skillnader som finns svaren samt underlätta fortsatta läsandet av analysen.

<u>Etablerade Bolag</u>	Bransch	Revisor	Krav	Innebörd	Kontroll	Legitimitet	Varför revisor	Varför inte revisor
Respondent /Bolag A	Hälsa & Sjukvård	Ja	Inga krav	Trygghet	Överblick	Betydelsefullt.	Brist på kunskap/rådgivning	n/a
Respondent /Bolag B	Transport	Ja	Inga krav	Trovärdig	Administrativt	Betydelsefullt.	Brist på kunskap	n/a
Respondent /Bolag C	Finans	Ja	Inga krav	Försäkring/ Trygghet	Ingen kontroll.	Bolaget följer bransch specifika lagar.	Professionellt/seriositet	n/a
Respondent /Bolag D	Handel	Nej	Inga konsekvenser	Delegering	n/a	Bolager följer de lagar som krävs även utan revisor.	n/A	Kostsamt
Respondent /Bolag E	Handel	Nej	Inga konsekvenser	Legalt	n/a	Ingen påverkan från revisor.	n/a	Kostsamt
Respondent /Bolag F	Frisör	Nej	Inga konsekvenser	Kontroll	n/a	Följer de lagar som krävs.	n/a	Kostsamt
<u>Nytablerade Bolag</u>								
Respondent /Bolag G	Handel	Ja	Inga krav	Försäkring	Vägledning.	Ingen påverka från revisor	Brist på kunskap & intresse	n/a
Respondent /Bolag H	Handel	Ja	Inget krav	Kontroll	Vägledning	Lagar följs.	Professionellt & brist på kunskap	n/a
Respondent /Bolag I	Gym	Ja	Inga krav	Säkerhet	Ingen kontroll.	Betydelsefullt	Säkerhet	n/a
Respondent /Bolag J	Hälsa & Sjukvård	Nej	Inga konsekvenser	Ordning	n/a	Lagar följs även utan revisor	n/a	Inget behov/Kostsamt
Respondent /Bolag K	Skönhetsvård	Nej	Inga konsekvenser	Överblick	n/a		n/a	Inget behov

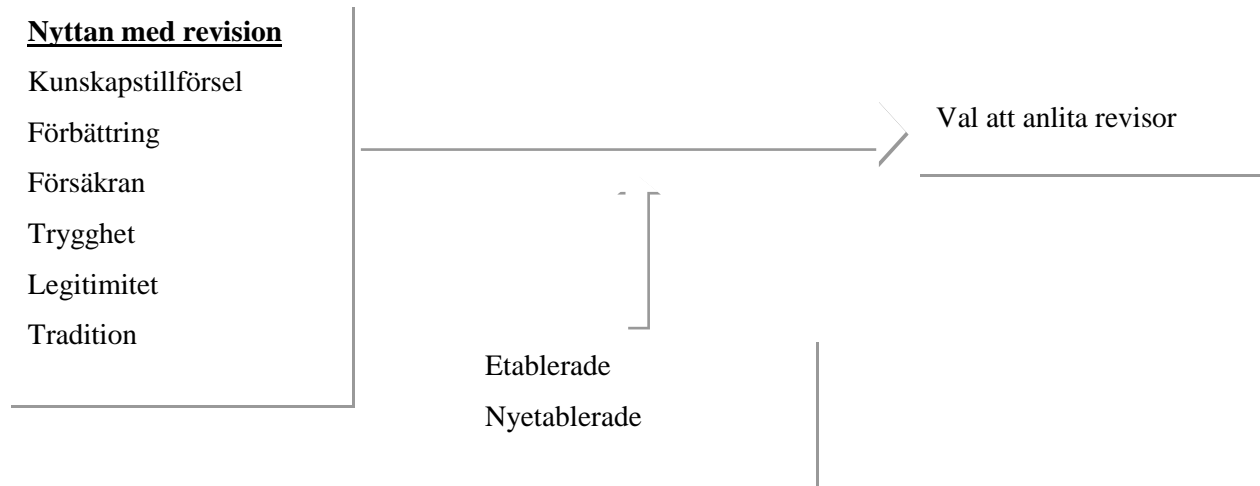
6 Slutsats och diskussion

I detta kapitel diskuteras studiens resultat och slutsatser presenteras. Kapitlet behandlar även egna reflektioner samt förslag till vidare forskning.

Studiens syfte har varit att undersöka hur den upplevda nyttan av revision påverkar valet att anlita revisor eller inte för etablerade och nyetablerade bolag. Följaktligen har vår problemformulering varit ” Hur påverkar upplevd revisionsnytta valet att anlita revisor i etablerade och nyetablerade bolag?”. Det empiriska materialet har samlats in genom intervjuer med ägare för små aktiebolag. Materialet har vidare bearbetats samt analyserats.

6.1 Nyttan med revision för etablerade och nyetablerade bolag med revisor

Studien visar att det inte framgår några skillnader i den upplevda revisionsnyttan mellan etablerade och nyetablerade bolag (se tabell 2). Den ursprungliga modellen med faktorerna kontroll, legitimitet, tradition och trygghet vilka förklarar nyttan med revision förkastas inte. Faktorerna kan med all säkerhet ha vara bidragande till varför vissa bolag väljer att anlita revisor (Carrington, 2010). Det som kan utläsas från vår undersökning är att nyttofaktorerna legitimitet, tradition och trygghet som finns i den ursprungliga modellen (se modell 1) även framkom som orsaksfaktorer till varför våra respondenter valt att anlita revisor (se modell 2). Utifrån respondenternas svar för vad som upplevs vara nyttan med revision kan en ny modell utformas. Denna modell avviker en aning från studiens ursprungliga modell eftersom nyttofaktorer som kunskapstillförsel, förbättring och försäkran tillkommer och kontroll utgår. Nedan presenteras modellen som även förklarar sambandet mellan den upplevda nyttan med revision för etablerade och nyetablerade bolag och val att anlita revisor:

Modell 2: Påverkans faktorer för upplevd revisionsnytta

6.1.1 Revision som kunskapstillförsel och förbättring

Studien visar att en av de bidragande faktorerna till att bolagen väljer att anlita revisor är ägarnas bristande kunskap eller endast grundläggande kunskap inom revision. Även för ägare som har kunskapen kan det enligt studien vara komplicerat att vara uppdaterade med alla förändringar av lagar och normer som sker. Om bolagen upprättar redovisningen på egen hand kan kvalitén komma till att påverkas på ett negativt sätt. Resonemanget stämmer överens med Carrington (2010) förklaring av revision som förbättring vilket handlar om att revision ska skapa kvalitet av ett företags finansiella information.

6.1.2 Revision som försäkran

Trots att studien visar att ägarna för de intervjuade bolagen anser att det inte finns direkta krav från intressenter att anlita revisor, kan revisorn ändå skapa en viss försäkran gentemot intressenter. Enligt FAR (2006) är revisorns uppdrag att som en oberoende part försäkra ägare om att verksamheten förvaltas med hänsyn till deras intresse samt skapa en förståelse över verksamhetens finansiella situation. Vidare ligger FAR:s förklaring i linje med ägarnas åsikter om försäkran. Enligt studien vill ägarna av små bolag vara säkra om att bolagets finansiella rapportering är upprättad enligt regelverket. Nyttan med att anlita en revisor är i detta fall att revisorn försäkrar både ägare och omgivningen att företaget följer de lagar och normer som finns

inom branschen. Detta är enligt Deegan & Unerman (2011) speciellt viktigt för nystartade företag att ta hänsyn till för att kunna skapa en stark grund för företaget.

6.1.4 Revision som trygghet

Studien visar att ägare i etablerade samt nyetablerade bolag upplever revision som en trygghet. Revision som trygghet kan knytas an till teorin om försäkring vilken syftar till att risken flyttas från bolagets ägare och ledning till revisorn, därmed blir bolaget försäkrat (Carrington, 2010). Trygghetsfaktorn är en bidragande orsak till att bolagen väljer att anlita revisor vilket indikerar till att ägarna vill känna en viss trygghet om att den finansiella rapporteringen är korrekt.

Vad som likaså framgår av undersökningen är att ägarna vill att övriga intressenter ska vara trygga med att våga investera bolaget. Resonemanget kan förklaras av Carrington (2010) som menar att trygghetsfaktorn även leder till trygghet gentemot intressenter. Då revisorns roll medför en trygghet, kan det leda till att intressenter vågar investera i företaget (Carrington, 2010). För etablerade företag är det viktigt att fortsätta med revision för en fortsatt trygghet gentemot intressenter. Nyetablerade företag är från start i behov av kapital som kan skaffas genom att intressenter investerar i företaget. Revision som trygghet kan även ha en anknytning till revision som legitimitet. Utifrån legitimitetsteorin beskriver denna anknytning behovet att anlita en revisor som en trygghet där intressenter kan vara säkra på att företaget följer de normer och lagar som finns inom branschen (Deegan & Unerman, 2011).

6.1.5 Revision som legitimitet och trovärdighet

Studien visar att ägare för både etablerade och nyetablerade bolag anser att revisorn ökar bolagens trovärdighet gentemot intressenter. Begreppet trovärdighet handlar om att skapa en tillförlitlighet i den finansiella informationen. Enligt Carrington (2010) skänker revisorns godkännande av redovisningen en trovärdighet för omgivningen. I studien framgår det att ägarna anser att revisorn medför en säkerhet om att regelverk samt normer följs, vilket resulterar till att bolagets trovärdighet samt legitimitet ökar. Deegan & Unerman (2011) poängterar att utifrån legitimitetsteorin och intressentteorin väljer bolagen trovärdigheten i första hand, vilket även stödjer studien och därmed respondenternas svar.

Vidare anses revisorn även skapa ett legitimt tillstånd för ägarna och bolagen. Legitimitet kan förklaras som ett tillstånd som företagen uppnår då de uppfyller samhällets värderingar och krav inom branschen (Lindblom, 1994). Legitimitet är ett perspektiv som enligt Carrington (2010) handlar om den legitimitet revision skapar genom att göra den finansiella informationen acceptabel.

6.1.3 Revision som tradition

Att anlita revisor kan avspegla de institutionella kraven och inflytandet som finns inom en viss bransch. För att företagen ska ”smälta” in i branschen är det viktigt att de anpassar sig till vad andra gör, indirekt kan vi säga att bolagen påverkar varandra (Deegan & Unerman, 2011). Undersökningen visar att ett etablerat bolag och ett nyetablerat bolag anser att professionalism och seriositet är orsaker till att bolagen valt att anlita revisor. Respondenterna menar att de flesta bolagen i deras bransch anlitar revisor och att det därmed finns en slags ”inofficiell” tradition att göra det. Detta resonemang kan avspeglas i vad DiMaggio & Powell (1983) menar, genom att anpassa sig till de institutionella kraven kan bolagen både uppnå acceptans och legitimitet i branschen. Om företaget avviker från omgivningens krav anses det minska företagets legitimitet som även kan leda till minskade konkurrensfördelar. Vi kan dra slutsatsen att inom vissa branscher verkar den informella traditionen vara viktig att följa. Det är viktigt för nyetablerade företag att anlita en revisor för att både behålla traditionen inom branschen samt att skapa legitimitet. Samtidigt är det betydelsefullt för företag som existerat en längre period att de fortsätter att följa traditionen med revision för att behålla sin legitimitet, trots att revisionsplikten är avskaffad.

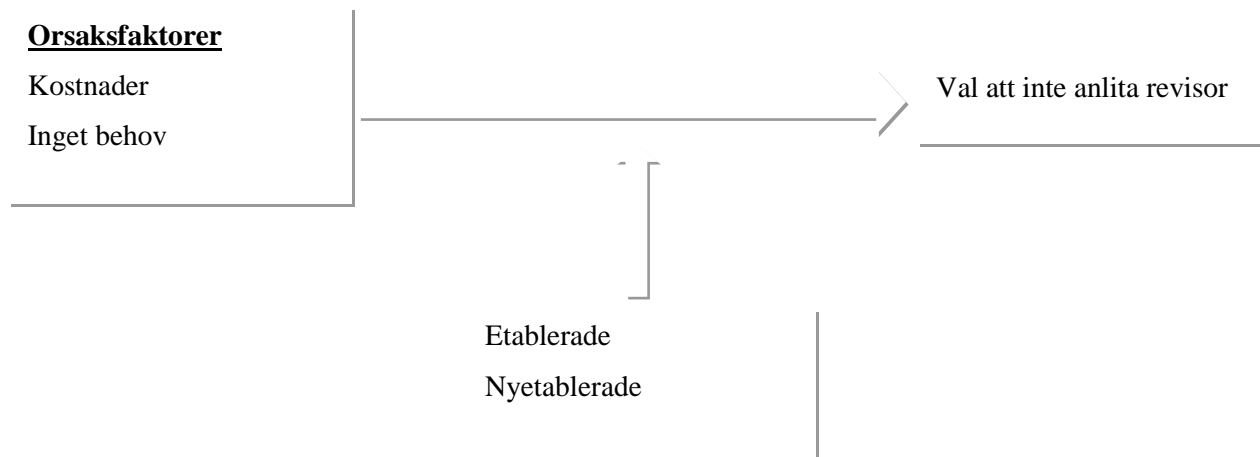
6.1.6 Revision som kontroll

Carrington (2010) menar att revision kan ses som *försäkran*, det vill säga att revisorn fungerar som en tredje part vilket minskar gapet mellan ägare och ledning. Detta genom att verksamheten förvaltas med hänsyn till ägarnas intresse. Argumenten som Carrington (2010) för kring att ägaren anlitar en revisor för att kontrollera ledningen förkastas i vår undersökning. Utifrån vår undersökning kan vi fastställa att det inte verkar uppkomma något informationsgap, eftersom ägare och ledning för de undersökta bolagen är en och samma person. Därför förekommer inte kontroll som en nyttofaktor i modell 2, till varför bolag ska anlita en revisor. Det respondenterna i

både etablerade och nyetablerade bolag menar är att revisorn har en annorlunda roll. Revisorn ser till att ägarna har överblick över bolagets finansiella situation.

6.2 Orsaker till att inte anlita revisor

Trots att studiens fokus varit att förklara hur den upplevda revisionsnyttan i etablerade och nyetablerade bolag påverkar deras val om att anlita revisor, har vi även kommit fram till att det finns faktorer till varför etablerade och nyetablerade inte anlitar revisor. Utgångspunkten ligger i respondenternas svar om orsaker till att inte anlita revisor. Respondenternas svar har resulterat till följande modell:

Modell 3: Orsaksfaktorer till att inte anlita en revisor

6.2.1 Kostnad och behov

Utifrån vår analys om varför småbolag inte anlitar revisor finner vi symmetriska orsaksfaktorer mellan etablerade och nyetablerade bolag. De bakomliggande faktorerna är att revision bidrar till onödiga kostnader. Utöver kostnadsfaktorn anser respondenterna i undersökningen att bolagen inte får värde för det pris som skulle betalas. Detta resonemang stöds av Thorell och Norberg (2005) som i slutsatsen av sin studie förklarar att eftersom kostnaden för revision inte kan bevisas överstiga dess nytta väljer vissa bolag att inte anlita revisor. Undersökningen påvisar även en annan förklaring till varför nyetablerade bolag inte väljer att anlita revisor. Ägarna till bolagen anser att det inte finns något behov till att anlita en revisor. Vi är dock relativt kritiska till detta argument eftersom nyetablerade bolag aldrig haft något krav att anlita revisor och därför inte alltid känner till värdet av revisionen.

6.3 Slutsats och egna reflektioner

Resultatet påvisar att det inte framkommer någon åtskillnad angående revisionens upplevda nytta mellan etablerade och nyetablerade bolag. Enligt den teoretiska referensramen kunde vi identifiera tre faktorer som skulle ha en betydande roll till valet att anlita revisor för etablerade och nyetablerade bolag. Vår undersökning visar dock att det är fler än tre faktorer som påverkar valet till att anlita revisor. Vad som är förvånande med resultatet är att merparten av våra respondenter svarar att bristen på kunskap om revision är en av faktorerna som motiverar till att bolag väljer att anlita revisor. De bidragsfaktorer som framkommer av undersökningen instämmer med litteraturen. Utifrån detta kan man dra slutsatsen om att de bidragande faktorer som påpekas i den teoretiska referensramen framkommer som påverkande faktorer i vår undersökning.

En faktor som dock avviker är kontroll. I litteraturen och det agentteoretiska perspektivet (Deegan & Unerman, 2011) anses kontroll vara en av faktorerna som har en betydande roll för bolagens val att anlita revisor. Vårt resultat visar att så är inte fallet i små bolag. Kontroll kan möjligtvis ha en mer betydande roll i stora bolag där ägare och ledning är separerade från varandra. I stora bolag anlitas då en revisor för att minska informationsgapet mellan ägare och ledning.

Då två av respondenterna anser att tradition har en avgörande roll i att bolagen väljer att anlita revisor kan vi dra en slutsats att det endast kan gälla vissa branscher, det vill säga att traditionen kan vara branschspecifik. Vi är därmed kritiska till traditionsfaktorn mestadels på grund av att det endast är två av respondenterna som påpekar det. För att kunna fastställa att tradition är en avgörande faktor till varför bolag väljer att anlita revisor bör det göras en undersökning med flera bolag.

Enligt vår undersökning kan vi även dra slutsatsen att etablerade och nyetablerade bolag utan revisor tenderar att välja redovisningskonsult för att göra den löpande bokföringen samt upprätta bokslut. Detta beror på att bolagen vill vara säkra på att den finansiella rapporteringen är korrekt. Vi anser även att det kan bero på att små bolag värdesätter rådgivning och konsultation framför granskning.

6.4 Etik och samhällsfrågor

Vår undersökning indikerar tydligt på att våra respondenter värdesätter trygghet, trovärdighet och legitimitet. Dessa element är några av orsaksfaktorerna till varför bolagen väljer att anlita revisor. Bolagen vill göra rätt ifrån sig och lägger stor tyngd på att följa lagar och normer. Genom att anlita en revisor, blir bolaget försäkrat om att bokföringen och redovisningen är i enlighet med lagar, normer och principer. Respondenterna är väl medvetna detta är en förutsättning för att bolagen ska upprätthålla sin legitimitet. Etik och moral kan vara av stor betydelse för våra respondenter.

Enligt UC (2013) väljer 68 procent av de etablerade bolagen i Sverige att anlita en revisor samtidigt som 26 procent av de nyetablerade bolagen väljer detsamma. Siffrorna visar att både etablerade bolag tenderar att frivilligt anlita revisor. Trots att siffran för nyetablerade bolag är kolossalt mycket mindre än för etablerade så framhäver denna studie att det finns orsaksfaktor till varför vissa nyetablerade bolag i det svenska näringslivet väljer att anlita revisor. Det framkommer även att det inte finns någon åtskillnad apropå upplevda revisionsnytta mellan etablerade och nyetablerade bolag.

6.5 Vidare forskning

Då vår studie är genomförd utifrån en kvalitativ undersökningsmetod har vi kunnat intervjua representanter för bolagen personligen och därmed fått fram vad de anser påverkar valet att anlita revisor. Ur företagsperspektivet har vi kommit fram till att kontroll inte verkar vara en påverkansfaktor till att bolagen väljer att anlita revisor. I litteraturen diskuteras dock ofta att nyttan med revision är att fungera som en slags kontroll. Det hade därför varit intressant att vidare testa hurvida det finns ett samband mellan uppfattning om revisionens kontrollfunktion som påverkansfaktor till upplevd revisionsnytta och val att anlita revisor.

Som nämnts i *5.4.3 Analys av intressenternas krav på revision* förklarar respondenterna att det inte framkommer några direkta krav från intressenter om att bolagen ska anlita revisor. Utifrån detta resonemang anser vi att det hade varit intressant att undersöka hur intressenter uppfattar bolag som anlitar en revisor respektive redovisningskonsult samt de bolag som inte anlitar en revisor.

Källförteckning

- Adrem, A. H. (1999). *Essays on Disclosure Practices in Sweden: Causes and Effects*. Lund: Lund University Press.
- Altonen, K. (2013). The establishment of legitimacy: the case of international projects. *International Journal of Managing Projects in Business*, 6(1), 13-35.
- Alvesson, M., & Sköldberg, K. (2007). *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Andersson, P. O. (2005). Revisorerna tillför företagsekonomisk kompetens- behåll revisionsplikten. *Balans*, 31(4), 33-34.
- Arbner, I., & Bjerke, B. (1994). *Företagsekonomisk metodlära* (2 ed.). Lund: Studentlitteratur AB.
- Artsberg, K. (2005). *Redovisningsteori: Policy och praxis* (2 ed.). Malmö: LiberAB.
- Arvidsson, F., & Olander, Å. (2011). *Varför efterfrågar småföretag revision?* Magisteruppsats, Linnéuniversitetet, Fakultetsnämnden för ekonomi och design.
- Ax, C., Johansson, C., & Kullén, H. (2005). *Den nya ekonomistyrningen* (3 ed.). Malmö: Liber ekonomi.
- Blackwell, D. W., Noland, T. R., & Winters, D. B. (1998). The Value of Auditor Assurance: Evidence from Loan Pricing. *Journal of Accounting Research*, 36(1).
- Bolagsverket. (2012). Retrieved 04 13, 2013, from <http://www.bolagsverket.se/om/oss/verksamhet/lagandringar/frivillig/text-1.7664>
- Bryman, A., & Bell, E. (2005). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Malmö: Liber .
- Carey, P., Simnett, R., & Tanewski, G. (2000). Voluntary Demand for Internal and External Auditing by Family Businesses. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 19.
- Carrington, T. (2010). *Revision*. Malmö: Liber.
- Chow, C. W. (1982). The demand for external auditing: Size, debt and ownership influences. *The Accounting Review*, 57(2), 272-291.
- Clarkson, M. B. (1995). A Stakeholder Framework for Analyzing and Evaluating Corporate Social Performance. *Academy of Management Review*, 20(1).
- Collis, J. (2010). Audit Exemption and the Demand for Voluntary Audit: A Comparative. *International journal of auditing*, 14(2), 211-231.
- Darmer, P., & Freytag, P. V. (1995). *Företagsekonomisk undersökningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur.
- Davidsson, B., & Patel, R. (2003). *Forskningsmetodikens grunder*. Lund: Studentlitteratur AB.

- Deegan, C., & Unerman, J. (2011). *Financial Accounting Theory* (2 ed.). Maidenhead: McGraw-Hill Higher Education.
- Denscombe, M. (2009). *Forskningshandboken : för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna* (2 ed.). Lund: Studentlitteratur AB.
- Depoy, E., & Gitlin, L. (1999). *Forskning: En introduktion*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Dillard, J. F., Rigsby, J. T., & Goodman, C. (2004). The making and remaking of organization context: Duality and the institutionalization process. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 17(4), 506-542.
- DiMaggio, P. J., & Powell, W. W. (1983). The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, 48(2), 147-160.
- Dunn, J. (1996). *Auditing: Theory & Practice* (2 ed.). Edinburgh: Printace Hall.
- Eisenhardt, K. M. (1999). Agency Theory: Assessment and Review. *Academy of Management Review*, 14(1), 57-74.
- FAR. (2006). *Revision – En praktisk beskrivning*. Stockholm: FAR förlag.
- Fonseca, R., Lopez-Garcia, P., & Pissarides, C. (2001). Entrepreneurship, start-up costs and employment. *European Economic Review*, 7(4-6), 692-705.
- Freeman, E. R. (1984). *Strategic Management: A Stakeholder Approach*. Boston: Pitman.
- Frooman, J. (1999). Stakeholder influence strategies. *Academy of Management Review*, 24(2).
- Gray, R., Kouhy, R., & Lavers, S. (1995). Corporate social and environmental reporting: a review of the literature and a longitudinal study of UK disclosure. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 8(2), 47-77.
- Jacobsen, D. I. (2002). *Vad, hur och varför: om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämne*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Johansson, S.-E., Häckner, E., & Wallerstedt, E. (2005). *Uppdrag revision: Revisorsprofessionen i takt med förväntningarna?* Stockholm: ws Bookwell.
- Jones, T. M., Felps, W., & Bigley, G. A. (2007). Ethical Theory and Stakeholders Decisions: The Role of Stakeholder Culture. *Academy of Management Review*, 32(1).
- Kjöllerström, K.-J. (2011). Revision och den nya bokslutsrapporten. *Balans*, 37(2), 42-43.
- Knechel, R. W., Niemi, L., & Sundgren, S. (2008). Determinants of auditor choice: Evidence from a small client market. *International journal of auditing*, 12(1), 65-88.

- Lenhardt, I. L. (1996). Corporate and Tax Advantages of a Limited Liability Company: A German Perspective. *University of Cincinnati law review*, 64, 551-563.
- Lindblom, C. (1994). The implications of organizational legitimacy for corporate social performance and disclosure. *Critical Perspectives on Accounting Conference*.
- Morberg, K. (2006). *Bolagsrevisorn*. Stockholm: Elanders Gotab.
- Nelson, S. (2008). Tax Policy and Sole Proprietorships: A Closer Look. *National Tax Journal*, 61(3), 421-443.
- Neu, D., & Simmons, C. (1996). Reconsidering the "social" in positive accounting theory: the case of site restoration costs. *Critical Perspective on Accountings*, 7(4), 409-435.
- Nobes, C., & Parker, R. (2002). *Comparative International Accounting* (6 ed.). London: Pearson Education.
- O'Donovan, G. (2002). Environmental disclosures in the annual report: Extending the applicability and predictive power of legitimacy theory. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 15(3), 344-371.
- Öhman, P. (2004). *Revisorers perspektiv på revision*. Luleå Tekniska Universitet.
- Patel, R., & Davidson, B. (2003). *Forskningsmetodikens grunder: Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Pentland, B. T. (1993). Getting comfortable with the numbers: auditing and the microproduction of macro-order. *Accounting, organizations and society*, 24(93), 605-620.
- Precht, E. (2008). Vi värdesätter revisionen. *Balans*, 5.
- Regeringen. (2008). Retrieved 04 08, 2013, from <http://www.regeringen.se/content/1/c6/10/21/24/04afd0c4.pdf>
- Regeringen. (2009). Retrieved 04 08, 2013, from www.regeringen.se/content/1/c6/14/43/17/bd6f4a23.pdf
- Regeringskansliet. (2010). Retrieved 04 15, 2013, from <http://www.regeringen.se/content/1/c6/15/48/34/cb0eca03.pdf>
- Remenyi, D., Williams, B., Money, A., & Swartz, E. (1998). *Doing Research in Business and Management - An introduction to process and method*. London: SAGE Publications Inc.
- Riksdagen. (2013). Retrieved 02 13, 2013, from http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/sfs_sfs-1975-1385/
- Sandberg, C. (2006). *Aktiebolagsrätten*. Lund: Studentlitteratur AB.

- Saunders, M., Thornhill, A., & Lewis, P. (2007). *Research methods for business students*, (4 ed.). Harlow: Pearson Education Limited.
- Schuman, M. (1995). Managing legitimacy: Strategic and institutional approaches. *Academy of Management Review*, 20(3), 571-610.
- Skatteverket. (n.d.). *Inkomstdeklaration 2, skattemässiga justeringar*. Retrieved 05 15, 2013, from <http://www.skatteverket.se/download/18.2b543913a42158acf800022091/1355837932881/2002S22.pdf>
- Smith, D. (2006). *Redovisningens Språk* (3 ed.). Lund: Studentlitteratur AB.
- Svanström, T. (2008). *Revision och rådgivning: efterfrågan, kvalitet och oberoende*. Avhandling för doktorexamen, Umeå Universitet.
- Tabone, N., & Baldacchino, P. J. (2003). The statutory audit of owner-managed companies in Malta. *Managerial auditing journal*, 18(5), 387-398.
- Tagesson, T., & Eriksson, O. (2011). What do auditors do? Obviously they do not scrutinise the accounting and reporting. *Financial accounting and management*, 27(3), 272-285.
- Thomasson, A. (2009). *Navigating in the landscape of ambiguity*. Lund: Lund Business Press.
- Thorell, P., & Norberg, C. (2005). *Svensktnäringsliv*. Retrieved 04 26, 2013, from http://www.svensktnaringsliv.se/multimedia/archive/00000/Revisionsplikten_i_sm__458a.pdf
- Thornton, G. (2013). Retrieved 04 25, 2013, from <http://www.grantthornton.se/Tjanster/Revision/Vad-ar-nyttan-med-revision/>
- Thuren, T. (2007). *Vetenskapsteori för nybörjare*. Malmö: Liber .
- UC. (2013). Retrieved 04 30, 2013, from <https://www.uc.se/foretag/tjanster/tjanst/kreditguiden/nyhetsbrev/nastan-halften-av-aktiebolagen-avstar-fran-revisor-och-lagre-kreditvardighet-bland-de-nystartade.html>
- Wallerstedt, E. (2009). *Revisors branschen i Sverige under hundra år*. Stockholm: SNS Förlag.
- Zetterquist-Eriksson, U. (2009). *Institutionell teori: Ideer, moden, förändring* (1 ed.). Malmö: Liber AB.

Lagar och förordningar

SFS 1995:1554 *Årsredovisningslag*.

SFS 1999:1078 *Bokföringslag*.

SFS 2005:551 *Aktiebolagslag*.

Bilaga 1: Bolag som anlitar revisor

Frågor om nyttan med revision

Inledande frågor

1. Vilken befattning har du?
2. Vad har du för erfarenheter inom revision/redovisning?
3. Hur länge har företaget varit verksamt?
4. Vilken revisionsfirma använder sig företag av?

Nyttan med revision

5. Vad innebär revision för er?
6. Vem sköter företagets löpande redovisning?
7. Vem gör företagets bokslut?
8. Varför har ni valt att anlita en revisor?
9. Hjälper revisorn till att ha kontroll över företaget? På vilket sätt?
10. Kräver någon eller några av era intressenter att ni ska ha revision? Vilka?
11. Anser du att revision medför en trygghet? På vilket sätt?
12. Hjälper revisionen er att följa lagar och normer? På vilket sätt?
13. Kommer ni att behålla er revisor? Varför/Varför inte?

Bilaga 2 Bolag som inte anlitar revisor

Orsaker att inte anlita en revisor

Inledande frågor

1. Vilken befattning har du?
2. Vad har du för erfarenheter inom revision/redovisning?
3. Hur länge har företaget varit verksamt?

Orsaker till att inte ha revisor

4. Vad innebär revision för er?
5. Vem sköter företagets löpande redovisning?
6. Vem gör företagets bokslut?
7. Vad är orsaken till att ni inte har valt att anlita revisor?
8. Har detta inneburit några konsekvenser eller förändringar? Vilka?
9. Kan ni tänka er att anlita en revisor i framtiden?

Etablerade bolag med revisor

Bilaga 3 Intervju med Bolag A, 2013-05-17

Inledande frågor

1. Respondenten äger bolaget till 100 procent samtidigt som han är VD för bolaget.
2. Någon speciell erfarenhet utav revision har inte respondenten. Däremot har respondenten några enstaka universitetskurser i företagsekonomi.
3. Företaget har varit verksamt sedan 2008-10-23 och är av etablerad karaktär.
4. Bolaget anlitar Grant Thornton revision och konsultbyrå.

Nyttan med revision

5. Revision för respondenten innebär en form av trygghet. Respondenten menar att revisionen medverkar till ordning och reda i företagets redovisning vilket i sin tur påverkar vilken kontroll man har i företaget.
6. Den löpande redovisningen sköts av revisionsbyrån. Respondenten lämnar in månadsunderlag till byrån där han själv konterat ingående och utgående fakturor samt gjort avstämning mot konto.
7. Grant Thornton sköter företagets bokslut.
8. Bolaget har valt och anlita en revisor från Grant Thornton till största del på grund av att respondenten känner revisorn privat. Respondenten lägger till att han känner till om slopandet av revisionsplikten men att han ändå valt att anlita revisor eftersom hans kunskap inom ekonomi är helt enkelt för dålig.
9. Enligt respondenten hjälper inte revisorn till att ha kontroll över företaget. Det respondenten menar är att revisorn är till för att besvara frågor och funderingar från honom som ägare istället för att styra och hjälpa till i företaget.
10. Än så länge kräver inga intressenter att bolaget skall anlita en revisor. Ägaren nämner dock en situation då man skulle hyra lokal för verksamheten där hyresvärden krävde att se vilken kreditvärdighet bolaget hade.
11. För respondenten känns tryggare att ha någon som är mer kunnig. Den intervjuade menar att det känns tryggt att ha en revisor eftersom revision minimerar fel som kan uppstå vid

löneunderlag, semesterersättningar och alla sådana bitar. Dessutom är det en säkerhet mot myndigheter som skatteverket.

12. Respondenten hoppas på att revisionen hjälper till att man följer lagar och normer eftersom han själv har dålig koll på det. En av anledningarna till att respondenten anlitar en revisor är att han tycker att det är betydelsefullt att lagar och normer ska följas så noggrant det går. Dock nämner respondenten i bolaget att det yttersta ansvaret för att lagarna följs ligger på honom, vilket kan kännas konstigt när man inte har kontroll fullt ut. Fortsättningsvis tillägger respondenten att det egentligen är svårt att veta om allting står rätt till trots att man får ett reviderat bokslut och revisionsberättelse vilket kan kännas jobbigt. Därför är det enligt respondenten viktigt att lita på sin revisor.
13. Respondenten är osäker på om bolaget kommer att behålla sin revisor. Enligt respondenten beror det på den personliga relationen som finns mellan respondenten och revisorn. Dessutom anser respondenten att det är ganska dyrt att anlita en revisor samtidigt som det är en förhandlingsfråga för bolaget, det vill säga vilken nytta man får för priset som betalas. Respondenten menar att han behöver någon som hjälper till med rådgivning i bolaget, guidar och hjälper till med företagets framtidsutsikter. Exempelvis hur avtal skall formars osv. Dock är den intervjuade osäker om revisorn kan hjälpa till med sådant.

Bilaga 4 Intervju med Bolag B, 2013-05-19

Inledande frågor

14. Respondenten är egenföretagare och bedriver taxiverksamhet.
15. Respondenten har inga erfarenheter inom revision.
16. Bolaget bildades 2006.
17. Bolaget anlitar Shako redovisningsbyrå.

Nyttan med revision

18. Den intervjuade anser att revisionen betyder att företagets ekonomiska information granskas samt att bolagets ekonomi stämmer. Vidare anser respondenten att revisionen skapar ett trovärdigt, pålitligt intryck samt underlättar kommunikationen med skatteverket samt staten

19. Bolagets löpande bokföring sköter respondenten tillsammans med revisionsbyrån. Den intervjuade skickar underlag till revisionsbyrån som registrerar verifikationerna.
20. Bokslutet i bolaget upprättas av revisorn.
21. Respondenten anser att anlita en revisor underlättar det dagliga arbetet. Respondenten anser även att han inte har den kompetens som krävs för att alla lagar och normer ska följas för att upprätta den löpande bokföringen och upprätta bokslutet.
22. Respondenten anser att revisorn hjälper till att ha kontroll över företaget på så sätt att all pappersarbete som krävs ska skötas på ett korrekt sätt samt att de skickas in i god tid till bland annat myndigheter.
23. Respondenten har inga intressenter som kräver att bolaget skall anlita en revisor.
24. Respondenteten anser att revisionen medför en vis trygghet då revisorn hjälper till att hålla reda på alla förändringar av lagar och normer som sker. Revisorn medför enligt den intervjuade även att en trygghet på så sätt att all finansiell information skickas in i rätt tid.
25. Respondenten anser att revisorn medför att den dagliga arbetet utförs på ett lagligt sätt. Vidare sköter revisorn även uppföljningsarbete för att vara uppdaterat med nya lagar.
26. Enligt respondenten kommer bolaget att behålla revisorn, mestadels på grund av revisorn underlättar det dagliga arbetet samt att lagarna följs.

Bilaga 5 Intervju Bolag C, 2013-05-21

Inledande frågor

1. Respondenten är delägare i bolaget och jobbar som försäkringsförmedlare.
2. Intervjupersonen har framförallt erfarenheter av redovisning från sin ekonomiska utbildning som han läste vid högskolan i Kristianstad. Sedan har respondenten gjort lite redovisning i bolaget.
3. Företaget har varit i gång sedan 2010-07-16
4. Den intervjuande talar om att bolaget redan från start använt sig utav PwC och anlitat dem alla åren.

Nyttan med revision

5. Revision innebär för respondenten att man har kontroll på sina räkenskaper för att försäkra sig om att allt står rätt till, lite som trygghet menar den svarande.

6. Bolagets löpande redovisning hanteras av en tidigare anställd på PwC som driver sin egen redovisnings firma vid sidan om sin ordinarie anställning.
7. Bokslutet gör PwC. Den tidigare medarbetaren på PwC gör den löpande bokföringen och färdigställer allt, sedan lämnar han över det till PwC som löser resten.
8. Respondenten påpekar att det dels var lag på att anlita revisor när företaget startades, sedan känner ägarna att då man är i den finansiella sektorn så anser man att de är seriösare och ser bättre ut om man har en revisor fast det egentligen inte är lag på det längre.
9. För respondenten hjälper inte revisorn till att ha kontroll över företaget utan hans roll är att upprätta bokslutet. Respondenten tycker att den som sköter den löpande redovisningen som hjälper ägarna att kontrollera och stämma av kontinuerligt om något inte står rätt till. Exempel på det kan enligt respondenten vara bolagets kassalikviditet eller resultat. Den intervjuade säger att den som sköter den löpande bokföringen då talar om vad som ska göras och vad ägarna borde tänka på inför framtiden.
10. Enligt respondenten kräver inga av deras intressenter att man ska anlita en revisor. Där emot menar respondenten att de flesta inom finanssektorn har en anlita revisor.
11. Den intervjuade tycker att revisionen medför en trygghet i och med att det är en utomstående person som inte har med verksamheten att göra som ger sin syn på räkenskaperna. Respondenten säger att det känns tryggt och ha någon som kontrollerar att allting ser bra ut.
12. Om revisionen hjälper bolaget och följa lagar och normer är den intervjuade personen osäker på. Intervjuade personen menar att han inte tänker på det, indirekt är det kanske så. Respondenten förklarar att bolaget har branschspecifika lagar och normer att följa som är direkt kopplade till den verksamhet man utför.
13. I framtiden kommer bolaget att behålla sin revisor. PwC är ett stort revisionsbolag som anses skapa en slags legitimitet menar den intervjuade. Respondenten anser att det är en viss seriositet att ha en revisor fast än bolaget inte är förpliktigt till det. Den intervjuade förklarar att eftersom PwC:s kunder är företag så kan det finnas förhoppningar från det intervjuade bolagets sida om ett kund utbyte. Den svarande tillägger att bolagets kunder oftast frågar sina revisorer om det erbjudande de får av bolaget och har bolaget en bra relation till revisorerna kan det leda till fler kunder.

Etablerade bolag utan revisor

Bilaga 6 Intervju med Bolag D, 2013-05-17

Inledande frågor

1. Respondenten är butiksägare som bedriver handel med damkläder.
2. Respondenten har ingen erfarenhet inom revision och redovisning.
3. Bolaget har varit verksamt sedan 1992.

Orsaker till inte anlita en revisor

4. För Respondenten innebär revision att bolaget lämnar in sin finansiella information med färdigt avstämda konton till revisorn som då ska göra bokslutet. Respondenten uttryckte en besvikelse om sin tidigare revisor eftersom revisorn var dålig på att informera och förklara gällande revision. Den intervjuade förklarar även att hon endast hämtade papperna hos revisorn sen var det inget mer med det.
5. Bolaget sköter numera den löpande bokföringen på egen hand.
6. Bokslutet lämnas iväg till en godkänd revisor som sammanställer bokslutet.
7. Den största orsaken att inte ha en revisor enligt respondent är att det är otroligt kostsamt speciellt om man jämför med timlönen för de som jobbar inom handel med revisorns timlön. Respondenten tycker att bolaget inte får den nytta i jämförelse till det pris som betalas.
8. Respondenten förklarar att bolaget inte har känt av några konsekvenser eller förändringar vid deras val.
9. Respondenten menar att trots revisionens kostnad kan bolaget tänka sig att anlita en revisor i framtiden om det skulle behövas.

Bilaga 7 Intervju med Bolag E, 2013-05-17

Inledande frågor

1. Respondenten är butiksägare som driver detaljhandel med kläder och accessoarer.
2. Respondenten har erfarenhet inom ekonomi då hon har studerat affärsekonomi, men det framkommer inte i vilken nivå hon har studerat.

3. Bolaget har varit verksamt i sju år.

Orsaker till att inte anlita en revisor

4. Revision för respondenten innebär ett sätt att ha koll på att alla intäkter och utgifter är i ordning samt att revisionen underlättar att lagar och förordningar följs. Att allt ska bli rätt i slutändan är det som respondenten tycker är viktigast.
5. Respondenten sköter den löpande bokföring på egen hand med hjälp utav program som köpts in av Swedbank.
6. Bolaget har anlitat LRF för att sköta bokslutet mestadels för att allt ska bli rätt.
7. Orsaker till att bolaget inte anlitar en revisor är mestadels på grund av kostnaden samt att bolaget känner att LRF är väldigt noggranna och gör minst ett lika bra jobb. Respondenten förklarar även att anlita LRF som sköter bokslut samt som hjälper till med det som är otydligt skapar en trygghet.
8. Respondenten menar att val att inte ha en revisor inte har inneburit några konsekvenser eller förändringar.
9. Respondenten förklarar att mm inte bolaget hade haft LRF är de övertygade om att bolaget hade anlitat en revisor.

Bilaga 8 Intervju med Bolag F, 2013-05-22

Inledande frågor

1. Respondenten är ägare till bolaget och arbetar som frisör.
2. Respondentens enda erfarenheterna av revision och redovisning är att sedan bolaget grundades har det alltid funnits en kontakt med revisorer eller redovisnings konsulter.
3. Företaget grundades 1990 men bytte bolagsform till aktiebolag 2003.

Orsaker till att inte anlita en revisor

4. För respondenten betyder revision, kontroll av företagets bokföring.
5. Den intervjuade talar om att man anlitar Lennart Johanssons Redovisnings- och Revisionsbyrå i Åhus AB för att sköta den löpande bokföringen i bolaget.
6. Bolagets bokslut verkställs av en redovisningskonsult från Lennart Johanssons Redovisnings- och Revisionsbyrå i Åhus AB.

7. Det framkommer att den största orsaken till att bolaget inte längre anlitar en revisor är att bolaget kan sänka sina kostnader med en tiondel. Vidare anser respondenten att revision är alldeles för dyrt för så lite nytta.
8. Respondenten förklarar att valet av att inte anlita revisor har inte inneburit några direkta konsekvenser gentemot intressenter. Genom det har bolaget sänkt sina kostnader oerhört mycket och får mycket mer för pengarna av en redovisningskonsult.
9. I framtiden finns det inga orsaker för bolaget att anlita en revisor eftersom man får mer konsultation av sin redovisningskonsult.

Nyetablerade med revisor

Bilaga 9 Intervju med Bolag G, 2013-05-17

Inledande frågor

1. Respondenten är ägare av bolaget som bedriver butikshandel med zoologiska artiklar samt djur och djurrelaterade varor.
2. Respondenten har inte alls mycket erfarenhet inom revision och redovisning. Utan allt sådant delegeras till en extern part.
3. Företaget har varit verksamt sedan 2011-03-30.
4. Bolaget anlitar ett redovisningsföretag som heter Sari Redovisning.

Nyttan med revision

5. För respondenten innebär revision att bolaget har koll på hur företagets verksamhet fungerar. Samtidigt är det en form utav en extra granskning av företagets löpande redovisning och bokslut.
6. Den löpande redovisningen sköts av revisionsbyrån Sari Redovisning. Respondenten nämner att bolaget skickar in underlag löpande till redovisningsbyrån, sen är det en inventering i slutet på året vilket företag betalar för.
7. Sari Redovisning sköter företagets bokslut.
8. Bolaget har valt och anlita en revisor framför allt på grund av tryggheten att det blir rätt i företagets bokföring och redovisning. Respondenten menar att han inte är så intresserad

av ekonomi egentligen. Den intervjuade tycker att då företaget har någon som sköter den löpande bokföringen underlättas även bokslut och momsredovisning till exempel. Allt sådant blir rätt och respondenten känner att övriga medarbetare kan fokusera på det som är intressant, och det är att stå i butiken.

9. Enligt respondenten hjälper inte revisorn ägaren att ha kontroll över företaget. Den svarande menar att revisorn inte förklarar för företaget att de ska göra på ett visst sätt. Det är mer om ägarna har några tankar och funderingar kan revisorn tillfrågas.
10. Enligt respondenten har än så länge företaget inte haft något krav på sig från intressenterna att ha en revisor. Respondenten menar att det möjligtvis skulle kunna vara leverantörer och banker som kräver att att bolaget skall anlita en revisor om företaget skulle ha skulder.
11. Respondenten anser att revisionen medför en trygghet eftersom saker och ting förhoppningsvis blir gjorda på rätt sätt. Han nämner även att om han själv hade gjort den löpande redovisningen och bokslutet själv efter bästa förmåga och någon av tillsyns myndigheter hade ifrågasatt det. Då hade man inte haft mycket att sätta emot och skulle man då haft någon att se över felen så hade det blivit mycket dyrare än och ha det vanligtvis anser respondenten.
12. Ägaren hoppas att revisorerna följer de lagar och normer som ställs på dem samtidigt som han säger att övriga lagar som är butiksrelaterade det sköter de själva.
13. Bolaget kommer att behålla sin revisor i framtiden. Respondenten anser att det är en process och säga upp revisorn samtidigt som man vet vad man får utav en revisor.

Bilaga 10 Intervju med Bolag H, 2013-05-22

Inledande frågor

1. Respondentens befattning i bolaget är butiksägare samt butikschef. Bolaget bedriver handel med inredning, vitvaror och armatur.
2. Respondenten har ingen personlig erfarenhet inom redovisning och revision mer än att anlita en revisor.
3. Bolaget har varit verksamt i tre år.
4. Bolaget anlitar PwC som revisionsbyrå.

Nyttan med revision

5. För respondenten innebär revision att man har någon som granskar bokföringen och siffrorna för att på så sätt få en klar avstämning på var man är någon stans.
6. Den löpande bokföringen sköter ett företag som heter Ekonomiavdelningen som kommer en gång i veckan och tar han om pappersarbetet. Men en del sköter respondenten på egen hand.
7. Bokslutet i bolaget utförs av Ekonomiavdelningen som sedan granskas av PwC.
8. Enligt Respondenten är val av att anlita revisor ett ställningstagande som får göras då de jobbar med väldigt stora affärer och tunga leveranser. Trovärdigheten gentemot leverantör blir lite starkare när bolaget har en revisor anser respondenten. Starkare trovärdigheten uppkommer då leverantörerna kan försäkra sig om att bolagets finansiella information stämmer då de har revisor. Respondenten anser även att det känns mer proffsigt att anlita revisor samt att det blir lättare att få krediter. En annan orsak som framkommer av respondenten är att han inte har så pass höga kunskaper för att klara av den administrativa delen på egen hand och då kan det vara skönt att få det uppsäkrat att allt är i sin ordning.
9. Respondenten anser inte att revisorn hjälper till att ha kontroll över företaget utan att det mer att revisorn skriver revisionsberättelse och att man kan få hjälp med helheten genom att tipsa om bolaget behöver skära ner på vissa kostnader.
10. Bolaget har inga intressenter som kräver att de ska anlita revisor men. Respondenten menar då att eftersom de alltid har haft revisor kan det bli problem med trovärdigheten om de skulle välja att inte anlita revisor.
11. Respondenten förklarar att bolaget får ett öga utifrån som inte är i verksamheten och som granskar vad bolaget gör. Tryggheten uppkommer enligt respondenten att man vet att allt är rätt redovisat mot myndigheter och att inget ”tappas” på vägen.
12. Enligt Respondenten hjälper revisorn till med lagar genom att han eller hon säger till ifall något inte är rätt. Eftersom bolaget använder sig av Ekonomiavdelningen för att sköta den löpande bokföringen så har bolaget inga problem med det.
13. Bolaget har inga planer på att ta bort revisorn och det enda orsaken som enligt Respondenten kan vara avgörande för att ta bort revisorn är att det kostar väldigt mycket.

Bilaga 11 Intervju med Bolag I, 2013-05-23

Inledande frågor

1. Respondenten är delägare i ett bolag som bedriver gymverksamhet.
2. Respondenten har cirka 20-års erfarenhet inom redovisning.
3. Bolaget har varit verksamt sen december 2010.
4. Bolaget anlitar revisionsbyrån PwC.

Nyttan med revision

5. För respondenten innebär revision en säkerhet att de har gjort rätt. Trots att bolaget är litet så anses revision som en extra koll.
6. Den löpande bokföringen sköter respondenten på egen hand.
7. Även bokslutet sköter respondenten på egen hand och lämnas sedan in till revisorn för granskning.
8. Respondenten upplever att den största orsaken inför valet av att anlita en revisor är säkerheten som framkommer. Trots att respondenten har den kunskapen och erfarenheten som krävs för att klara av att genomföra allt som har med redovisning själv anser hon att det kan vara svårt att hänga med på alla förändringar själv och då är val av att anlita en revisor en trygghet.
9. Enligt respondenten hjälper revisorn inte till med att ägare har bättre kontroll över företaget.
10. Respondenten tror inte att det finns några direkta krav utav intressenterna att ha en revisor utan det är en stor fördel att välja revisor. Respondenten förklarar även att om de inte hade valt att anlita en revisor hade det varit svårt för bolaget att få lånet när bolaget startades. Hon menar att val utav revisor var något som rekommenderades för att få lån.
11. Val av att anlita revisor medför absolut en trygghet anser respondenten, just på grund av att man vet av säkerhet att det har blivit rätt. Respondenten menar att även revisorn kan göra fel men då är det han eller hon som får ta den risken.
12. Då respondenten anser att det kan vara problematiskt att vara uppmärksam på alla förändringar av lagar och normer som sker, är val av revisor ett sätt att säkra sig om att allt sker på ett lagligt sätt.

13. Bolaget kommer att fortsätta att anlita revisor i framtiden, återigen mestadels på grund av den tryggheten som framkommer. Respondenten anser även att val av att ha en revisor skapar en viss kreditvärdighet ifall bolaget skulle behöva ta ett större lån kan det då bli lättare att få det att gå igenom.

Nyetablerad utan revisor

Bilaga 12 Intervju med Bolag J, 2013-05-17

Inledande frågor

1. Respondenten är delägare i bolaget som bedriver ortopedmedicinsk verksamhet.
2. Någon erfarenhet utav revision har inte respondenten. Däremot sköter den intervjuade den löpande bokföringen i företaget med hjälp utav en bekant som är pensionerad revisor.
3. Bolaget har varit verksamt sedan 2011-01-18

Orsaker till att inte anlita en revisor

4. För respondenten innebär revision att den finansiella informationen är i sin ordning samt att den är stärkt från en kunnig extern part.
5. Respondenten sköter den löpande bokföring själv med hjälp utav ett webb baserat system som heter Fortnox.
6. Bokslutet gör företaget själva med hjälp av en kunnig bekant som tidigare jobbat som revisor. Detta sker eftersom respondenten anser att det är problematiskt och mycket att hålla reda på när ett bokslut ska göras.
7. Orsaken till att bolaget inte anlitar en revisor är i största del på grund av att man har hjälp från en bekant som tidigare varit revisor. Respondenten tror att om inte denna person hade varit inblandad, hade bolaget anlitat en revisor, åtminstone till genomförande av ett årsbokslut eftersom respondenten inte har kunskapen själv. Dessutom bestryker respondenten att det även är en kostnadsfråga att anlita en revisor.
8. Respondenten tror inte att valet av att inte ha revisor har medfört några konsekvenser från intressenternas håll gentemot bolaget. Detta på grund utav att företag redan från start valde och inte anlita revisor.

9. Respondenten menar att om bolaget inte hade haft hjälp utifrån så hade ett val varit att läsa en kurs för att stärka sin kompetens inom redovisning. Ett annat val anser den intervjuade är och anlita en redovisningskonsult som de tror är billigare att anlita.

Bilaga 13 Intervju med Bolag K, 2013-05-23

Inledande frågor

1. Respondenten äger företag och bedriver frisör verksamhet.
2. Den intervjuade har ingen erfarenhet av redovisning och revision.
3. Bolaget har varit verksamt sedan 2012-01-10.

Orsaker till att inte anlita en revisor

4. Respondenten anser att revision är nära kopplad till ekonomi. Fortsättningsvis säger hon att revision har med bokföring att göra, om hon ska få skattepengar eller betala in skattepengar till staten.
5. Den löpande redovisningen sköts utav närstående person till ägaren. Sedan lämnas det över till företaget Grant Thornton.
6. Grant Thornton gör bolagets bokslut eftersom respondenten anser att hon inte har tillräckligt med kunskap för det, samtidigt har hon en nära relation till en anställd på bolaget som har god koll på hur redovisning ska skötas.
7. Bolaget har valt att inte anlita en revisor eftersom det är inte är förpliktigt till det. Samtidig menar respondenten att på grund av den relationen som finns med personer som är kunniga inom redovisning väljer bolaget istället att anlita en redovisningskonsult.
8. Att inte anlita en revisor har inte inneburit några konsekvenser för verksamheten.
9. Respondenten nämner att bolaget inte tänker anlita en revisor i framtiden. Däremot tänker de behålla sin redovisningskonsult eftersom det underlättar allt pappersarbete.